

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 23

leto 2014

v horlivej láske

...on prvý miloval nás

1. Jánov 4:1

**A nech sa
radujú všetci,
ktorí sa
utiekajú k tebe;
nech plesajú
na veky,
a ochraňuj ich,
a nech sa veselia
v tebe tí,
ktorí milujú
tvoje meno.**

Žalmy 5:12

Skala vekov

Nadejte sa na Hospodina na večné veky...

Izaiáš 26:4

1. Skala vekov, Boh môj, Pán, skry ma v skrýši svojich rán!

Dal si vody, krvi prúd z Tvojho boku vytrysknúť –
Nech je pre mňa spásny liek: zmyje vinu, sníme hriech!

2. Žiadna práca mojich rúk nezbaví ma hriechu múk.
Hoc žiť Bohu túžbu mám, hoc nad hriechom stále lkám,
Nemám zmierne za viny – Ty si zmierca jediný.

3. Nič Ti v ruke nenesiem – k Tvojmu krížu vierou zriem.

Rúcho spásy pre mňa máš, milosť nehodnému dáš,
všetky hriechy odpustiš, dáš mi radosť, mieru tíš.

4. Keby prišiel skonu deň, oči zastrel smrti tieň,
duša vzlietne napokon, kde je slávy Tvojej trón –
Skala vekov, Boh môj, Pán, skry ma v skrýši svojich rán!

*Spevník Duchovné piesne, Nitra 1987, pieseň č. 134.
Publikované s láskavým súhlasom zostavovateľa spevníka.*

obsah

Skala vekov.....	1	Dodatok k článku „Žena je slávou	
Poddanie sa panstvu v horlivej láske ..	2	mužovou“	27
Evanjelium Kristovo – moc Božia		Budova kresťanskej viery	28
na spasenie	7	Pokánie z mŕtvych skutkov	32
Žena nech sa v tichosti učí.....	13	Božia ruka siaha ďalej – výklad	
Bude spasená rodením detí?	21	Knihy Sudcov	36
Nechápanie Matúšovej výnimky	25	Barnabáš	38

Poddanie sa panstvu v horlivej láske

Vy ma voláte Učiteľom a Pánom a dobre hovoríte, lebo som.

Ján 13:13

Pán Ježiš Kristus vysvetlil svojim učeníkom, ako majú byť poddaní a dal im k tomu aj príklad tým, že im umyl nohy (Ján 13:5). Ukázal im veľký príklad, príklad pokory a bratskej lásky. Oni ho nazývajú Pánom a Učiteľom (Ján 13:13). Na tento verš Ján pripojí všetko, čo sa chystá v ďalšom texte povedať. Verš 17 vystupuje ako dôraz všetkého, čo v tejto kapitole hovorí: „*Ak to viete, blahoslavení ste, keď to aj činíte.*“ (Ján 13:17).

Témou tohto článku je: *Poddanie sa panstvu v horlivej láske*. Sám titul článku už ukazuje na našu zodpovednosť dobrovoľne sa odovzdať Božej autorite. Ako deti Božej rodiny sa máme poddať nášmu nebeskému Otcovi. On je Bohom autority. Ako som sa snažil ukázať v článku o apoštolskej autorite (*Solas 22*, jar 2014, str. 2), apoštolská autorita je platná pre nás aj dnes, a preto máme byť poddajní a poddaní Božiemu slovu. Ježiš Kristus je v pravde Pán. Jeho plný titul je: *Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus*. Chápme plne, čo to znamená?

Dané mu je meno Ježiš. Boží Syn je nazvaný týmto menom preto, lebo má zachrániť svoj ľud z ich hriechov. Toto pomenovanie nebola žiadna svojvoľná, obyčajná voľba. Anjel sa ukázal Jozefovi, jeho pozemskému otcovi a povedal mu, že žena, s ktorou je zasnúbený, Mária, mu porodí syna a jeho meno bude Ježiš preto, lebo On skutočne, bezpečne a definitívne zachráni svoj ľud z ich hriechov.

Je Pán. Je teda vládca a má autoritu nad všetkými vecami. Ale nie len, že je Pán, vládca, on je aj Ježiš, Spasiteľ. Je to Kristus, pomazaný Boží Syn. Preto

je našho pravdivo odkazované ako na nášho Pána a Učiteľa, na nášho Spasiteľa a nášho Boha. Tieto dva úrady: spasiteľstvo a panstvo Ježiša Krista sú neoddeliteľné.

Ježiš je nazvaný Pánom preto, že je mu daná všetka moc. Všetka moc nebies Ježišovi Kristovi bola daná v jeho ľudskej podobe. Všetka moc božstva sa stala prebývajúcou v jeho ľudskom tele. Preto je Ježiš Kristus Pánom, Vládcom a Učiteľom svojho ľudu. Mať nejaký podiel na obeti zmierenia znamená poddať sa panstvu Ježiša Krista.

Musíme preto plne chápať, čo znamená obeť zmierenia. Boh nás *zmieril sám so sebou skrze Ježiša Krista* (2. Korintským 5:18). Preto, ak máme záujem o podiel na tom zmiernení, potom je na nás kladená aj požiadavka poddať sa panstvu Ježiša Krista, alebo povedané iným spôsobom, máme sa poddať Božej suverenite. Božia suverenita nie je len nejaké učenie, ale má praktický dôsledok a uplatnenie v našom živote.

V Novom zákone slovo *Pán* bolo často odkazované na iné druhy titulov, ale v prípade Pána Ježiša je použité v tom

najvyššom zmysle, najvyššom význame. Titul *Pán* je zakorenený v Starom zákone a odkazuje na Boha, na Jehovu. V Novom zákone to znamená, že Jehova sa stal Kristom. Preto je Ježiš Kristus suverénny Pán, Učiteľ a je hlavou Cirkvi. Veriaci v neho sú povinní poddať sa tomuto panstvu. Ako neskôr uvidíme, to nie je len obyčajné poddanie sa panstvu, nejakým intelektuálnym alebo mechanickým spôsobom, ale musí to byť poddanie sa srdcom. Keď sa odkazuje na slovo srdce, zjavne tým nemyslíme na fyzický orgán v našom tele. Odkazujeme sa tým na celého človeka. Na jeho intelekt. Na jeho emócie a na jeho vôľu. Celou našou bytosťou sa máme poddať autorite Krista. Ako Kristus kráča pod panstvom Otca, tak aj my máme tak kráčať. On žil s očami upriamenými na Otca a v poslušnosti sa poddal Jeho vôli. Najvýraznejšie to vidíme v Getsemanskej záhrade. Tu sa poddanie Ježiša Krista stalo viditeľnou skutočnosťou. To bola bolesť, skutočný bolestivý zápas poslušnosti ľudskej stránky Ježiša Krista, jeho človečenstva.

On prišiel na Zem zachrániť svoj ľud z ich hriechov. K záchrane bolo nevyhnutne potrebné preliatie jeho drahej krvi, lebo bez preliatia krvi nie je žiadne odpustenie hriechov. Pán Ježiš Kristus prišiel, aby vo všetkom naplnil vôľu Otca. On žil život praktickej poslušnosti a tak, ako on kráča (žil), tak máme kráčať aj my.

Autorita Ježiša Krista ako Pána bola ukázaná nad ľuďmi, nad démonmi a nad živlami prírody. Diabli rozoznávali jeho božstvo, poznali, kto on je a v jeho prítomnosti sa triasli. Utekali pred ním. A dokonca aj prírodné živly nemohli odolať jeho moci, poslúchali ho. Tak, ako

si aj učenci hovorili: „*Ktože je tento, že ešte aj vetrom rozkazuje, aj vode, a poslúchajú ho!*“ (Lukáš 8:25). Preto je pre nás nevyhnutne potrebné preskúmať niektoré oblasti jeho panovania, aby sme to mohli vidieť ako praktickú realitu v našom každodennom živote a jeho panstvo v Cirkvi.

Po prvé zvažíme jeho panstvo v našich životných štýloch. Kresťan je otrok, sluha Pána Ježiša Krista. Stať sa kresťanom neznamená pripojiť sa k nejakej spoločnosti, alebo klubu. Znamená to položiť svoje ja pod autoritu Božstva. Veľmi často ľudia majú postoj „ja si môžem robiť, čo sa mne páči.“ Ale kresťan už nepatrí sebe samému. Bol kúpený za vysokú cenu (1. Korinským 7:23) a od tej chvíle je povolaný osláviť Boha svojím telom aj svojím duchom. Kresťan je pod panstvom Ježiša Krista. Pred obrátením, pred uvereníím, sme boli pod kontrolou a panstvom satanovým. Bolo to tým, že keď sme sa narodili do tohto sveta, narodili sme sa do kráľovstva satana a pre Boha sme boli mŕtvi v prestúpeniach a hriechoch. Úplne neschopní chápať skutočnosti Božieho kráľovstva.

V prvej kapitole Efezským čítame o moci, ktorou bol Kristus vzkriesený z mŕtvych. Tá istá moc bola nevyhnutne potrebná k tomu, aby nás vyzdvihla a zobrala z kráľovstva satana a preniesla do kráľovstva Pána Ježiša Krista. Preto stať sa kresťanom v pravom význame tohto slova (Božím dieťaťom, nasledovníkom Krista, kristovcom) je zázračné dielo Božej milosti. Teraz je už vo všetkom našim pánom Pán Ježiš Kristus. My, veriaci v Krista, už nie sme svoji vlastní – patríme Ježišovi Kristovi. Každý veriaci má slúžiť Kristovi svojim

vlastným spôsobom, aby sme mohli ukázať vďaku a vzdať chválu za milosť tomu, ktorý si nás zamiloval a vydal sa za nás. Tiež preto, že životný štýl veriacich má byť pod panstvom Pána Ježiša Krista. V našom srdci a v našej myslí má byť Božie slovo. Ak Božie slovo je v našich srdciach a našich myšliach, potom sme vedení Svätým Duchom skrze Božie slovo a v súlade s Božím slovom. Takto je náš životný štýl riadený a usmerňovaný Božím slovom. Preto celá naša bytosť má byť poddaná panstvu Ježiša Krista.

Jeho panstvo nás ovplyvňuje ako občanov štátu, v ktorom žijeme. Každá vláda je ustanovená Bohom. V liste Rímskym v 13. kapitole vo veršoch jedna až sedem čítame slová apoštola Pavla, ktoré píše veriacim do Ríma. Píše im, že majú byť poddaní mocnostiam, ktoré sú nad nimi. Nemusíme vždy byť nadšení z civilnej vlády, ktorá je nad nami, ale či už vládu schvaľujeme, alebo nie, musíme plne chápať a rešpektovať, že v Božej suverenite nad všetkými vecami, sú všetky vlády dané Bohom a niet vlády, ktorá by nebola od Boha. Ako obyvateľia a občania máme byť poddaní týmto mocnostiam. Kresťania nesmú byť vinní z občianskej neposlušnosti. Ak kresťan musí protestovať proti vláde, tak to musí byť zákonným spôsobom, ktorý je hodný jeho kresťanského povolania. Tým, že sme poddaní Bohom ustanoveným vládam, mocnostiam, kresťan sa priamo poddáva panstvu Ježiša Krista preto, lebo tieto mocnosti, vlády, vrchnosti sú ustanovené Kristom a sa zodpovedajú Kristovi. Aj keď možno ich ustanovenia nepripúšťajú a netolerujú žiadne myšlienky kresťanskej viery, ale to žiadnym

spôsobom neznižuje ich zodpovednosť pred Bohom.

Vieme, že sa všetci veriaci musíme ukázať pred súdnou stolicou Kristovou (2. Korinským 5:10). Nielen cez poddanie sa a poslušnosť vrchnostiam môžeme vidieť životný štýl a občianstvo veriaceho ovplyvnené panstvom Ježiša Krista, ale toto môžeme ďalej vidieť a očakávať aj v oblasti zamestnania a podnikania.

Kresťan nech je v akejkol'vek práci, v akomkoľvek zamestnaní, na prvom mieste slúži Pánovi. Niektorí môžu byť povolani do kresťanskej práce na plný úväzok. Iným Boh dáva prácu v iných sektoroch a zamestnaniach, ale nech sme v akomkoľvek zamestnaní a postavení, na prvom mieste slúžime Pánovi a preto máme robiť všetky veci ako Pánovi. Kresťan, veriaci pod panstvom Ježiša Krista musí byť príkladom nekresťanovi, neveriacemu.

Nech čokoľvek robíme, musíme žiť s očami upriamenými na živého Boha. V spôsobe, akým odpovedáme na naše telefóny, v spôsobe, akým jednáme s inými ľuďmi, musí byť cítiť, žiariť, vyžarovať niečo z Božej milosti, ktorá je nad nami. A to aj v tých najnáročnejších situáciách a najnepriaznivejších okolnostiach, a to preto, že sme v bezprostrednej prítomnosti nášho Pána.

Kresťan musí byť usilovný, produktívny a zodpovedný v práci. Niet žiadne miesto pre lenivého kresťana. Kresťan musí byť úprimný a spoľahlivý. Ľudia musia vidieť, že sa na neho môžu spoľahnúť a dôverovať mu. Slovo dané kresťanom má byť pre neho záväzná. Kresťan má byť dôsledný. Je to veľmi zlé, keď vidíme ľudí, že svoju prácu do-

končujú neskoro, alebo nespĺnia svoje povinnosti a úlohy.

Veriaci v Krista je dobrým svedkom vtedy, keď žije svoj život viery vážne. Kresťan na svojom pracovisku nesmie byť človek, ktorý je hádavý a pomstychtivý, ale bojaci sa Boha, lebo je pod panstvom Ježiša Krista. Možno môže mať manažéra, ktorý je priamo nad ním, ale duchovný kresťan hľadá ďalej za hranice tohto manažmentu (vedenia). Hľadá k tomu veľkému vodcovi, manažérovi, ktorému bude jeden deň vydávať počet.

Potrebujeme uchopiť praktický dôsledok panstva Ježiša Krista do každodenného života. Ak by ktokoľvek z vás mal byť kresťanský zamestnávateľ, tak potom preto, že Ježiš je tvoj Pán, tak celé tvoje podnikanie musí byť bez toho, aby si urobil kompromis s kresťanskými princípmi. Žijeme v bezbožnom svete, v ktorom úprimnosť je veľmi vzácna, ale aj tak kresťanský zamestnávateľ skrze biblické princípy vodcovstva a správy, má byť živé a platné svedectvo panstva Ježiša Krista. Kresťanský zamestnávateľ musí byť férový v tom, ako platí ľuďom za ich prácu – práca je hodná svojej mzdy, a tiež vo vytváraní dobrých podmienok pre svojich zamestnancov.

Pritom veriaci zamestnanec zo skutočnosti, že jeho zamestnávateľ je kresťan, nesmie si privlastňovať žiadne výhody. Práve ešte o to viac má byť usilovný, keď vie, že zamestnávateľ mu je brat v Pánovi. Kresťanskí zamestnanci musia byť poddaní aj dobrým aj zlým a nepríjemným nadriadeným: „*Čeladníci takí, ktorí sa podriaďujú v celej bázni pánom, a to nie len dobrým a prívetivým, ale aj prevráteným...*“ (1. Petrov 2:18). Hneď na to v ďalšom verši čítame vysvetlenie:

„... *lebo to je milosť, ak niekto pre dobré svedomie Božie znáša zármutky trpiac nespravodlivo.*“ V oblasti podnikania a práce vidíme veľmi živo, čo to znamená byť pod praktickým vedením Pána Ježiša Krista – aj zamestnanec, aj zamestnávateľ majú pamätať na to, že sú poddaní panstvu Ježiša Krista.

Panstvo Ježiša Krista neovplyvňuje len životný štýl, občianstvo, podnikanie a prácu, ale panstvo je veľmi významné aj vo sfére manželstva. O tejto otázke sme už písali v článku o rodinnom živote (pozri článok *Boží manuál*, v *Solás* číslo 21, str. 23-29).

Hovorili sme o niektorých stránkach našich životov ako jednotlivcov. V ďalšom zväžme panstvo Ježiša Krista v Cirkvi, v jeho Tele.

Prvou vecou, ktorú si často potrebujeme sami sebe pripomínať, je práve to, že nie sme sami svoji, a že ani Cirkev nie je naša. Cirkev nepatrí pastorovi, starším alebo členom zboru. Cirkev, zbor, patrí Kristovi. On ju ovláda a musí ovládať všetky jej stránky. On nám dal manuál, návod, ktorým Cirkev má byť riadená. Ten manuál je inšpirované Božie slovo.

Najprv sa musíme sami seba pýtať: Čo je Cirkev, zbor? Čítame, že Kristus miloval Cirkev a sám seba vydal za ňu. Zjavne sa neodkazujeme na budovu nejakej cirkvi. Cirkev je povolanie zhromaždenie veriacich. Každá správne ustanovená cirkev a miestny zbor, je mikrokozmos tej veľkej Cirkvi. To je ten dôvod, prečo napríklad nie je správne byť súčasne členom viac ako jedného miestneho zboru. Do Cirkvi, Tela Kristovho, sa narodíme iba raz, preto v jednom čase a na jednom mieste môžeme byť členmi len jedného zboru. Nech miestny zbor je akokoľvek

veľký, či malý, je to reprezentácia celej veľkej Cirkvi Ježiša Krista.

Je to Kristova Cirkev a on je jej Pán a všetko, čo sa týka Cirkvi, musí byť ovládané týmto princípom jeho panstva. Všetko, čo sa v zbere káže a vyučuje, musí byť podložené Písmom. Je zodpovednosťou miestneho zboru ochraňovať kazateľňu a strážiť, kto na ňu vystupuje. Nedovoliť len tak hocikomu prístup ku kazateľni, ale možnosť takto slúžiť dať len tým, ktorí sú odovzdaní úplnej autorite celého inšpirovaného slova.

Neustanovujeme ľudí do úradov cirkvi len preto, že sa nám páčia. Oveľa dôležitejšia otázka je, či sa páčia Kristovi. *Sú Kristovi? Sú obdarovaní? Sú vybavení do služby v Cirkvi?* Uctievanie musí byť ovládané Božím slovom. Aj kázanie je rovnako uctievaním ako spievanie, ale kázanie musí mať primárne postavenie v Cirkvi Ježiša Krista.

Zväzili sme niektoré stránky poddaniu sa panstvu a teraz chceme zväziť ducha tohto poddania. Naše poddanie sa má byť dobrovoľné, radostné a v láske. Nemalo by to byť poddanie s prítomnosťou smútku, či priam nevdle. V 2. Mojžišovej 21 čítame o sluhovi, ktorý končí sedem rokov služby. Keď sluha povie, že miluje svojho pána, a preto od neho neodíde, ale dobrovoľne mu bude slúžiť aj ďalej, tak mu je označené jeho ucho, a takto už navždy patrí svojmu pánovi. Tí, ktorí sú Kristovi, boli znovuzrodení. Bola im urobená obriezka srdca. Obriezka srdca je tá značka, ktorá spôsobuje, že veriaci je milosťou priviazaný k Bohu, je priviazaný k službe a poslúchaniu svojho Pána a Učiteľa už navždy. Takáto služba nie je bremenom, ale je radosťou. Je to radosť preto, že spätne odpovedá na

Božiu lásku: „*My milujeme jeho, preto že on prvý miloval nás.*“ (1. Jánov 4:19).

Veriaci, ktorý bol znovu zrodený, nachádza vo svojom srdci odpoveď na Kristovu lásku. Sme povolaní naším Pánom a Učiteľom, aby sme Pána milovali úplne. Celou svojou bytosťou. „Čo je to tá horlivá láska, ktorou sa máme poddať Kristovi?“ Môj slovník definuje lásku ako silné, vášnivé lúbenie niečoho, niekoho, ale takáto definícia v tejto oblasti nie je dostatočná. Pán Ježiš sa Petra trikrát opýtal na kvalitu jeho lásky. Nikde v Písmach nie je prikázané, že máme mať náklonnosť pre Pána Ježiša Krista, ale je prikázané, že ho máme milovať. Milovať tým najvyšším druhom lásky. Láskou, ktorá je Božia. Láskou, ktorá je vyliata v našich srdciach Svätým Duchom (Rímskym 5:5). V Galatských 5 nachádzame celý strapec ovocia Ducha a v ňom na prvom mieste je láska. Je to láska, ktorá je daná veriacemu k životu Svätým Duchom. Musíme si dávať dobrý pozor, aby sme ju nestratili.

Ako môžeme ukázať našu lásku Kristovi? Kresťanská láska sa prejavuje cez poslušnosť. Ježiš povedal „*Ak ma milujete, dodržiavajte moje príkazy.*“ (Ján 14:15+21+23). Láska, o ktorej hovorí, nie je pocit, je to poslušnosť. Je to poslušnosť Kristovým príkazom, Kristovmu slovu. Je to úplné poddanie sa Kristovmu panstvu.

Musíme si ale uvedomiť, že rovnako ako je to s ľudskou láskou, rovnako aj v láske k Bohu musí byť aj nejaký cit, emócia. Ak nemáme žiadny cit v ľudskom vzťahu, tak niečo s ním nie je v poriadku, je to s ním zlé. Ak by ste sa ma pýtali, prečo milujem svoju manželku a ja by som povedal: „Preto,

že mi upratuje dom.“ Tak by ste mohli odpovedať: „To si rovno môžeš objednať upratovačku.“ Ak by som povedal: „Lebo mi varí jedlo.“ – „Tak si zaplať kuchára.“ Ak by som miloval svoju manželku len pre všetky tie veci ktoré mi robí, tak by ste mohli na všetko odpovedať: „Ved' na ten účel si môžeš získať aj iný zdroj.“ V láske, v tomto ľudskom vzťahu, musí byť niečo viac, než len príslušné externé veci. Musí v ňom byť pocit, emócia, ale keď ide o veci kresťanstva, musíme rozumieť, že poslušnosť je praktický výraz našej lásky k nášmu Pánovi. Poslušnosť Kristovi a jeho slovu je vonkajší prejav hlbokého vnútorného vzťahu, horlivej lásky k nemu.

Pár slov na záver: Naším cieľom má byť horlivá láska pod panstvom Ježiša

Krista. Máme rozpoznať toto postavenie nášho Pána. Máme pamätať na to, kto on je, kto je ten od večných čias mocný Kristus. Kto je ten, ktorý na seba zobral ľudskú prirodzenosť a šiel na kríž ako naša zástupná obeť. Toto rozpoznanie, že Ježiš je Pán, nachádzame v živote Abraháma, Natanaela, Tomáša a iných. On je Spasiteľ svojho ľudu. Jeho meno je nádherné: Ježiš, náš Pán! Máme ho milovať, ctíť si ho a klaňať sa mu.

Je Ježiš Kristus skutočne a v plnom slova zmysle tvoj Pán a Spasiteľ? Písma hovoria, že prichádza deň, keď sa každé koleno skloní a každý jazyk vyzná, že Ježiš Kristus je Pán na slávu Boha Otca. Poddajme sa teda jeho panstvu v horlivej láske.

Philip Slater

Evanjelium Kristovo – moc Božia na spasenie

Najprv ďakujem svojmu Bohu skrze Ježiša Krista za vás za všetkých, že vaša viera sa rozhlasuje po celom svete.

Rímskym 1:8

Pavol mnoho svojich listov začína slovom „najprv“, ale nikdy nepíše *po druhé* alebo *po ďalšie* a list končí slovami *na koniec*. Tak hovorí aj vo verši 8: „*najprv ďakujem Bohu, ...môjmu Bohu*“. Pavol skrze modlitbu dáva vďaka Bohu a v tomto verši vidíme jeho vieru v osobného Boha. Nehovorí: „*ja dávam vďaka nejakému bohu, alebo bohu vesmíru*“, ale „*môjmu Bohu*“ a v tom je to osobné.

Toto veľké Božie zaslúbenie nachádzame v liste Židom v 8. kapitole, kde Boh zaslubuje, že on bude osobným Bohom: „*...Dám svoje zákony do ich mysle a napíšem ich na ich srdcia a budem im Bohom,*

a oni mi budú ľuďom.“ (Židom 8:10). Boh pre nás urobil aj to, že dal k dispozícii svoj vzťah. Predtým, kvôli hriechu, nebolo možné, aby sme mali osobný vzťah s Bohom, ale kvôli daru jeho Syna

môžeme poznať Boha osobným spôsobom. On sa stáva naším Otcom a je to Boh, s ktorým máme osobný vzťah, a s ktorým komunikujeme. On nie je ani nejaký vzdialený Boh. Pavol hovorí: „*nie je ďaleko od niktorého z nás*“ (Skutky 17:27-28). Dokonca je blízko teba, v tvojom srdci („*Blízko teba je slovo, v tvojich ústach a v tvojom srdci.*“ Rímskym 10:8). A to hovorí tým, ktorí sú nezachránení: „On je blízko teba, ak by si len otvoril svoje ústa a prijal ho.“

A tak vidíme po prvé, že Pavol verí v Boha, ktorého môžeme spoznať, a s ktorým môžeme mať vzťah. On nie je nejaké vzdialené božstvo. To nie je ani nejaký boh, ktorého by sme sa nejako dovoľávali a odplácali sa mu cez nejaké náboženské úkony. Je to Boh, s ktorým máme vzťah, aký je medzi Otcom a dcérou, Otcom a synom a o takomto Bohu Pavol potom hovorí: „Ja mu ďakujem“ a ďakuje mu skrze Ježiša Krista.

Toto je princíp v Biblii: Každá modlitba a všetko vďakyvzdanie musí prechádzať skrze osobu Ježiša Krista. Je to preto, lebo dôvod, prečo môžem vzdávať vďaku Bohu je v ňom, v Ježišovi Kristovi. Bez neho by sme stále boli nevďační a nepoznali by sme nijako Boha. Bez Ježiša Krista nemáme žiadnu možnosť, žiadne iné prostredníctvo ako sa dostať k Bohu. Prísť k Bohu a prihovárať sa mu, rozprávať sa s ním, môžem preto, že prichádzam v mene Ježiša Krista. Ježiš je dôvod, že Boh ma počuje.

Prichádzame v mene Ježiša Krista a kvôli Pánovi Ježišovi a prosíme, aby sa Boh k nám sklonil a počul nás. Boh neodmieta svojho Syna. Preto Pavol hovorí: „Vzdávam vďaku Otcovi za vás, v mene Ježiša Krista“ Tak isto: „*A všetko,*

čokoľvek robíte slovom alebo skutkom, všetko robte v mene Pána Ježiša ďakujúc Bohu a Otcovi skrze neho.“ (Kolosenským 3:17). Rovnako aj: „*Teda skrze neho obeťujeme vždycky Bohu obeť chvály, to jest ovocie rtov, vyznávajúcich jeho meno.*“ (Židom 13:15). Keď autor listu Židom hovorí „skrze neho“, hovorí o osobe Ježiša Krista. Nemôžeme inak chváliť Boha, iba ak k nemu prichádzame skrze Ježiša Krista. Toto presne zodpovedá tomu, čo Pán Ježiš vyučoval v knihe Jána, keď tam hovorí: „O čokoľvek budete prosiť môjho Otca, proste o to v mojom mene.“ (Ján 15:16). Tiež hovorí: „Keď budete žiadať v mojom mene, ja to urobím.“ (Ján 14:14). Keď sa modlíme, vzdávame vďaku a uctieваме Boha, naše postavenie musí byť v Ježišovi Kristovi. Musíme si tiež uvedomiť, že keď prosíme v jeho mene, už nemôžeme žiadať o nič pre naše hriechy, telesné túžby, ale budeme prosiť o veci, ktoré sú v súlade s Božím slovom, s jeho vôľou.

Pavol prichádza k Bohu v mene Ježiša a dôvod, prečo Bohu ďakuje, je ten, že „*každý jeden hovorí o vašej viere*“ – o viere rímskych (1:8). V ďalšom verši píše: „*Lebo mojím svedkom je Boh, ktorému svätoslúžim vo svojom duchu v evanjeliu jeho Syna, ako sa neprestajne zmieňujem o vás.*“ (1:9). „Boh je mojím svedkom.“ – týmto vyznáva, že Boh je všade prítomný, že tento istý Boh, ku ktorému sa modlia veriaci z Ríma, bol svedkom všetkého toho, čo Pavol robil inde a on môže o tomto svedčiť preto, že všetko pozná, všetko vie.

Ďalej píše: „ktorému svätoslúžim vo svojom duchu v evanjeliu jeho Syna.“ Pavol píše, že slúži so všetkým, čo má vo svojom vnútri, celým svojím duchom.

Jeho svedectvo je úžasné, lebo môže povedať: „Boh je mojím svedkom, že sa bez prestania modlím za vás.“ Ako si aj my máme vytvoriť tento modlitebný návyk? Jednak tak, že si vymedzíme, oddelíme zvláštny čas pre modlitbu. Tiež jednoducho aj tak, že keď kráča-
me po ulici, môžeme mať vzťah s Bohom skrze Ježiša Krista a môžeme sa modliť na každom kroku a rovnako je to aj v každej inej situácii, v ktorej sa nachádzame. Nemalo by to byť tak, že sa pomodlím ráno a potom ešte večer a to sú moje dve modlitby dňa. Skôr by to malo byť tak, že sa začnem modliť ráno, pokračujem cez deň a modlitbu dokončím večer.

Myslím si, že jedna z najväčších chýb, ktoré robíme v tomto živote je, že sa stále snažíme, aby niečo pútal našu pozornosť. Je to už taký zvyk, že napríklad ideme si namaľovať okná alebo byť a zapneme si rádio. Alebo aj keď sám idem do mesta či na prechádzku, tak si beriem so sebou prehrávač, aby som mohol počúvať kazety s vyučovaním. To samo o sebe nie sú zlé veci, ale ak by sme využili tieto tiché časy na to, aby sme mali vzťah s naším Bohom v modlitbe, tým by sme v priebehu celého dňa upriamovali svoje myšlienky na Boha, a potom by to bolo práve tak, ako píše Pavol, keď píše: „modlím sa neprestajne.“ Toto „modliť sa neprestajne“ by malo byť našim zvykom a našou praxou.

Pavol vo verši 10 deklaruje svoje poddanie sa Božej vôli. V Božej vôli chce prísť do Ríma, „*Lebo túžim vás vidieť, aby som vám mohol udeliť nejaký duchovný dar milosti, aby ste boli upevnení, to jest, aby som bol spolu s vami potešený medzi vami skrze v nás obapolne sa nachodiacu,*

vašu i moju vieru.“ (Rímskym 1:11-12). Jeho dôvody sú správne, lebo chce, aby veriaci v Ríme skrze duchovné dary, ktoré Pavol má, boli zbudovaní a upevnení. To je jeho prvý dôvod, kvôli ktorému chce k nim prísť.

Druhý dôvod, ktorý uvádza, je: „Chcem byť povzbudený od vás a vy odo mňa.“ Jeho postoj je, že mu ide o vzájomné (obapolné) povzbudenie a zbudovanie. Všetci ľudia v cirkvi majú niečo, čo môžu dať Kristovmu telu. Nie je to len apoštol Pavol, ktorý pre veriacich niečo má, ale sú to aj bratia zo zboru v Ríme, ktorí môžu niečo dať Pavlovi skrze ich vieru. Aj oni majú dar, ktorým môžu poslúžiť iným.

Pavlovo zmýšľanie a jeho spôsob, ako sa pozerá na svet, je: „Som dlžný každému.“ Celý svet v tom čase hovoril po grécky, a keď Pavol hovorí: „Kázal som Grékom“, tak hovorí: „Kázal som všetkým vo vnútri tejto ríše, teda tým všetkým, ktorí hovoria po grécky, ale tak isto som dlžníkom „barbarom“, ktorých jazyk je iný ako gréčtina. Pavol hovorí: „Som dlžníkom všetkým národom, ale nie len všetkým národom, ale aj všetkým triedam ľudí. Múdrym aj nemúdrym. Bohatým aj chudobným.“

To, čím chce splatiť tento svoj dlh, je uvedené vo verši 15, a to je: „...*zvestovať evanjelium.*“ Pavol vedel, že bol zachránený z Božej milosti. Nemal žiadne právo na Božie kráľovstvo, lebo bol práve taký istý ako každý iný, ale Boh zo svojej milosti zachránil Pavla. Preto teraz Pavol hovorí: „... a kvôli tomuto ja som teraz dlžník. Dlžím týmto ľuďom niečo, dlžím im evanjelium, ktoré mi bolo dané zdarma. Moje hriechy mi boli odpustené a ja som bol očistený, a preto si už teraz

tento dar milosti nemôžem nechať len pre seba.“

Všimnime si, že jeho dlh je voči Bohu, ale spláca ho ľuďom. Keď sa Hudson Tajlor (anglický misionár) vrátil domov z Číny, tak sa ho pýtali, ako tam mohol zostať tak dlho, čo ho motivovalo. Jeden človek mu povedal: „To muselo byť preto, že naozaj miluješ tých Číňanov.“ Ale Tajlor mu odpovedal: „Nerobil som to preto, že som miloval ľudí z Číny, ale preto, že milujem Krista.“

Aj my kážeme evanjelium ani nie tak kvôli našej láske k ľuďom (poslucháčom), ale preto, že im to dlžíme skrze Krista. Tým, ktorých poznám, aj ktorých nepoznám. Rozumieme teda, že Pavlova filozofia je: „Budem kázať každému, lebo som dlžník každému, a nakoľko to záleží odo mňa, chcem prísť aj k vám do Ríma.“

Vo verši 16 uvádza prečo aj do Ríma: „*Lebo sa nehanbím za evanjelium Kristovo, lebo je mocou Božou na spasenie každému veriacemu, Židovi predne i Grékovi.*“ Pavol sa nebojí kázať evanjelium Ježiša Krista a ani sa za evanjelium nehanbí. Nehanbil sa kázať múdrym v Korinte. Nehanbil sa kázať Židom, aj keď to oni pokladajú za kameň pohoršenia.

Ako sa my často bojíme vysloviť to, čo vieme, že je pravda, a to kvôli tomu, čo teraz cirkev často falošne nazýva láska. Pretože nechceme nikoho rozdeliť, alebo pohoršiť, tak povieme, že je potrebná láska a nikdy sa nepostavíme za pravdy evanjelia. Dáme tomu potom taký duchovný plášť, ale všetko, čo tým chceme povedať, a na čo to všetko poukazuje je, že sa hanbíme za evanjelium.

Nemáme sa čo hanbiť za evanjelium. Rôzni ľudia môžu prísť k nám a povedať:

„Vieš čo, nemáme my náhodou toho istého Boha? Ved' naše modlitby idú hore a prichádzajú k tomu istému Bohu!“ – čo je dnes už veľmi bežná vec a tvárimo sa pritom, že všetko je v poriadku a všetko je prijateľné. Ale v takomto rozhovore sa vždy dostaneme do bodu a taký bod bude aj v tvojom živote, keď človek nemôže stáť bokom a byť ticho. Keby niekto ubližoval tvojej žene, manželke, nebudeš predsa len stáť, nebudeš ticho. Alebo keby sa tvoje dieťa topilo v bazéne, tak predsa nebudeš stáť tam bokom, ale niečo urobíš.

Ak v nejakom rozhovore, keď ten druhý povie: „Nebud' taký úzkoprsý, ved' všetko je to rovnaké“, zostaneš ticho, to je pre teba hriech. Ved' ty sa vlastne (tam vtedy) hanbíš za Božiu pravdu. Preto musí prísť okamih, keď človek povie: „Nie, nie je všetko rovnaké a nie je všetko to isté. A ak je to všetko rovnaké, tak potom Kristus zomrel nadarmo.“ A dodá, že Ježiš povedal: „Ja som cesta, pravda i život a nie je iná cesta k Otcovi, len skrze mňa.“ Ďalej potom povie, že cesta je úzka, že existuje len jedna cesta do života a tá vedie cez vieru v Ježiša Krista a neexistuje žiadny iný spôsob a iná cesta.

Prečo si teda zbabelý a čo spôsobuje v tebe tento strach? Z čoho si prestrašený? Niektorí sa boja tradície. To je to, ako sa to doma v rodine a okolí robilo a hovorilo. Možno sa niekto bojí verejného názoru alebo spoločnosti, v ktorej žije a jej (spoločného) názoru. Možno sa ospravedlňuje slovami: „Ved' toto je spôsob ako naša krajina funguje a ja sa nechcem miešať do tohto systému.“ Ale my veriaci máme byť ako Pavol a povedať: „Ja sa nehanbím za evanjelium.“

Musíme počítať s tým, že keď sa postavíme za evanjelium, príde prenasledovanie. Keď kážeme niečo, čo sa označuje za „evanjelium“, ale každý to prijíma a nikomu to nijako nevádi, tak potom kážeme iné posolstvo než kázal Pavol. Ukameňovaný, päťkrát palicovaný štyridsať bez jednej a zanechaný mŕtvy v meste, viackrát vo väzení ako by to mohol spočítať. A to všetko preto, že zvestoval posolstvo evanjelia Ježiša Krista.

Prečo sa môžeme postaviť a nehanbiť sa? Preto, že evanjelium Ježiša Krista je Božia moc na spasenie. Stojíme a ideme vo veci evanjelia po prvé preto, že je mocné a po druhé, že nám je dané priamo od Boha a je ním ustanovené. Po tretie preto, že je určené pre každého. Je Božou mocou na spasenie každému.

Pavol hovoril korintskému zboru: „Nebudem kázať žiadne iné posolstvo ako to, ktoré som vám už kázal, ale pre prípad, že by vás niekto chcel v tejto veci oklamať, tak vám zopakujem, čo evanjelium je.“ Hovorí im ho veľmi priamym jazykom: „Toto je to evanjelium, ktoré som kázal: Kristus zomrel za hriešnikov, bol pochovaný a na tretí deň vstal stal z mŕtvych.“ Toto je srdce evanjelia, a to je to, čo Pavol prináša do Ríma, do (tohto) centra celej vtedajšej svetskej moci.

Ak počuješ alebo kážeš nejaké posolstvo, ktoré neobsahuje tieto tri skutočnosti: „Kristus zomrel za hriešnikov, bol pochovaný a vstal na tretí deň“, tak to nie je evanjelium Ježiša Krista. Morálne vyučovanie a súcitiť, to nie je evanjelium. Je zvláštne, že niektorí ľudia chcú prijať Krista s jeho učením, ale nechcú ho pri-

jať ako zabitého a vzkrieseného. Prijatí Ježiša len ako morálneho učiteľa bez jeho smrti a vzkriesenia, nič nerieši. Ak zanedbáme tieto kľúčové zložky v evanjeliu, tak sa míňame tých najzákladnejších právd kresťanstva.

Toto evanjelium je pre každého, kto verí. V týchto veršoch nachádzame dve veľké doktríny Biblie. Jednak to, že spasenie je skrze vieru a potom to, že evanjelium má všeobecnú platnosť. Toto posolstvo sa nemení, je stále rovnaké.

Často sa dnes môžeme stretnúť s novým nezmyslom o tom, že evanjelium sa jedným spôsobom má kázať starším ľuďom a iným spôsobom sa má kázať mládeži, že vraj evanjelium na západe bude iné ako evanjelium na východe. Pavol ale hovorí: „Nie, evanjelium je len jedno a je účinné zachrániť všetkých. Bez ohľadu na to, odkiaľ prichádzajú, aké je ich postavenie a vek.“

Pavol hovorí, že toto spasenie a toto evanjelium je pre všetkých, ktorí veria: „*Lebo sa nehanbím za evanjelium Kristovo, lebo je mocou Božou na spasenie každému veriacemu, Židovi predne i Grékov.*“ (verš 16). Prečo je to Božia moc? Čo tomuto evanjeliu dáva túto moc? Odpoveď je vo verši 17: „*Lebo spravodlivosť Božia sa v ňom zjavuje...*“ Niektoré preklady toto miesto prekladajú ako „*spravodlivosť od Boha sa zjavuje...*“ Čo je naozaj možno viac v kontexte s tým, o čom Pavol hovorí. Evanjelium nie je mocné preto, že ukazuje (poukazuje, odkazuje na) Božiu spravodlivosť. Jedna vec je vidieť Božiu spravodlivosť, ale to nezachraňuje. Evanjelium je mocné preto, že *zjavuje spravodlivosť Boha* a Boh je jeho autorom.

Pavol nielen tu v liste Rímskym, ale aj v liste Galatským a inde v Písmach znova a znova oznamuje, že nie je nič, čo môžeš urobiť, aby si sa stal spravodlivým. Upozorňuje, že nie sú to skutky zákona, dodržiavanie sviatkov, dávanie desiatkov. Nie je možné ju dosiahnuť morálnou dobrotou a ani inak. Niet žiadnej spravodlivosti, ktorú by človek mohol dosiahnuť zo svojej sily a úsilia, ale pritom spravodlivosť je nevyhnutná pre spasenie a toto je problém ľudstva. Toto je náš veľký problém so spasením: Boh vyžaduje spravodlivosť, ale nikto ju nemôže sám zo seba dosiahnuť. Toto je ten dôvod, prečo je evanjelium Ježiša Krista také mocné. Je to preto, lebo v evanjeliu Boh zjavuje spravodlivosť, ktorá je daná od neho a je pre človeka.

Uvedomujeme si, že nemáme žiadnu spravodlivosť, a že v nás samých žiadnu ani nenájdeme. Tá dobrá správa ale je, že Boh z nebies nám zjavil svoju spravodlivosť, chce nám ju dať a táto spravodlivosť sa celá prijíma vierou. To, čo človeku bolo nemožné, Boh učinil možným. Spravodlivosť, ktorú som ja nemohol dosiahnuť, dal mi on.

Je to úplný dar daný od Boha skrze Ježiša Krista. Ježiš Kristus naplnil každú spravodlivosť. On naplnil ten štandard a požiadavky zákona a preto, že on toto urobil, tak tí, ktorí teraz v neho veria, dostávajú túto spravodlivosť od neho zdarma. My k nej nijako a nič nemôžeme pridať, ani si ju zaslúžiť, ani zarobiť, pretože je celá daná od Boha a je to dar, jeho dar nám. Dostávame ju skrze vieru v evanjelium Ježiša Krista.

Všetko je započaté vierou a končí vierou. Niežeby veriaci začínal s nejakou slabou vierou a končil so silnou vierou, ale to znamená, že je zachránený vierou od začiatku až do konca. Keď si sa znovu narodil ako 18-ročný, tak tvoja spravodlivosť je z viery a spravodlivosť, ktorú teraz máš ako 90-ročný je tá istá, než ktorú si vtedy mal ako mladý, pretože je celá udelená a daná skrze vieru. Pavol hovorí: „...*Ale spravodlivý bude žiť z viery.*“ (verš 18). Spravodliví, tí, ktorí sú prehlásení za spravodlivých, získavajú vierou v Ježiša Krista život, o ktorom je prehlásené, že je večný. Nie je žiadny iný život a žiadny iný spôsob, ani iný vstup do neba. A to je to, o čom Pavol hovorí: „Nemôžem sa za evanjelium hanbiť, lebo je mocné a zjavuje Božiu spravodlivosť a tí, ktorí mu uveria, budú vierou takto aj žiť.“

Nie sme zahanbení a nebojíme sa byť považovaní za bláznov, lebo evanjelium Ježiša Krista je Božia zachraňujúca moc od večného zatratenia. Pre koho je to všetko určené? Pre všetkých, ktorí veria.

A prečo je to také mocné? Pretože zjavuje Božiu spravodlivosť, ktorú človek môže získať iba vierou. Tvoja spravodlivosť je daná Kristom, nie je tvoja vlastná. Si spravodlivý a ospravedlnený kvôli daru, ktorý si dostal od Boha.

To je naša jediná nádej – spravodlivosť daná od Boha. Ak si ešte neprijal túto spravodlivosť, tak musíš uveriť v Pána Ježiša Krista. Ak si v neho ešte neuveril, tak si ešte oddelený od Boha. Postavenie tých, ktorí uverili, je pred Bohom pevné a isté dnes i na celú večnosť, pretože pramení z toho, čo učinil Kristus a je im udelené Bohom.

Jesse Pirschel, 11. 4. 1999

Žena nech sa v tichosti učí

11 *Žena nech sa v tichosti učí s celou poddanosťou.*

12 *A žene nedovoľujem učiť ani vládnuť nad mužom, ale nech je ticho.*

13 *Lebo Adam bol stvorený prvý, až potom Eva.*

14 *Ani Adam nebol zvedený, ale žena súc zvedená dopustila sa prestúpenia.*

15 *No, bude spasená rodením detí,*

ak zostanú, ony ženy, vo viere a láske a v posvätení s rozumnosťou.

1. Timoteovi 2:11-15

V dvoch článkoch sa budeme venovať textu z 1. listu Timoteovi 2:11-15. Pred touto pasážou je vo veršoch 1 až 8 inštrukcia apoštola Pavla o modlitbách a vo veršoch 9 až 10 inštrukcia o ozdobovaní, obliekaní a vystupovaní žien. V Biblii je viacero pasáží, ktoré priamo uvádzajú, ako by sa žena–kresťanka mala správať a ako nie. Rovnako je to uvedené aj pre mužov. V ďalšom sa pozrieme na jednu takúto pasáž adresovanú ženám kresťankám.

V Písme stále objavujeme základný vzor podľa ktorého sú úlohy, ktoré patria mužom a sú úlohy, ktoré patria ženám. Od verša 11 po verš 14 Písmo predkladá inštrukcie, ako sa majú ženy–kresťanky správať v zhromaždení, v cirkvi, v osobnom živote, v rodine – ako majú konať a ako nemajú konať. V tomto článku sa budeme venovať téme týchto veršov.

V 1. Petrovom liste v tretej kapitole je dôraz daný na rodinu a na to, ako sa žena v manželstve má podriaďovať manželovi. Nijakým spôsobom sa nemá snažiť prevziať úlohu hlavy rodiny a tej, ktorá by viedla muža a celú rodinu, robila všetky zásadné rozhodnutia a tým by na seba prebrala to, čo podľa Božieho poriadku správne patrí mužovi (pozri článok *Žena, ktorá sa ničoho nehrozí* v *Solas* číslo 22, str. 8, jar 2014).

V tejto druhej kapitole prvého listu Timoteovi aplikácia je prioritne daná do cirkvi. Pavol dáva inštrukciu o modlitbách. Napomína, aby sa v cirkvi nezabúdalo na modlitby, na prosby, na príhovory (verše 1 až 8). Potom nasleduje

inštrukcia, v ktorej je ženám pripomenuté, aby celým svojim vystupovaním, prejavom a vzhľadom reprezentovali svoj dobrý, čistý a svätý charakter. Boží príkaz odovzdaný cez apoštola Pavla je: *Nech ich bohabojnosť sa prejaví aj v ich obliekaní a dobrými skutkami* (verše 9 a 10). Druhá kapitola ako celok je súbor inštrukcií pre správanie sa a život učeníkov Ježiša Krista.

Do tohto súboru vchádza jedenásty verš: *„Žena nech sa v tichosti učí s celou poddanosťou.“* V tomto verši je to pozitívny príkaz, ale v dvanástom verši je toto celé otočené opačne, je to prevedené na negatívny zákaz priamo pre ženu samú: *„A žene nedovoľujem učiť ani vládnuť“*

nad mužom, ale nech je ticho.“ Čo je žene prikázané? *Nech sa v tichosti učí s celou poddanosťou.* Čo je žene kresťanke zakázané? *Žene nedovoľujem učiť ani vládnuť nad mužom, ale nech je ticho.*

Toto je biblický model, inštrukcia pre poriadok v cirkvi, v biblickom spoločenstve. Aj keď dnes existujú cirkvi a spoločenstvá, ktoré ju ignorujú, je to inštrukcia, ktorá je stále platná aj dnes. V cirkvi, v Božom ľude, nie je ženám-sestrám daná úloha učiť Božie slovo, kázať a vykladať Písmo, volať k náprave a aplikovať Božie slovo. Táto úloha totiž prináleží výlučne mužom.

Čo je cirkev?

Cirkev je ideál toho, čo Boh chce uskutočniť s ľudstvom na tejto planéte. To sú ľudia, ktorých Boh volá k sebe, dáva sa im poznať a zachraňuje ich. Oni spoznávajú jeho milosť a zo starého spôsobu života a myslenia, zo zlých návykov, predstáv a pokrivených ideí ich privádza k pravde a novému spôsobu života. Ich životy sa odo dňa, v ktorom uverili v evanjelium, začínajú podľa Božej pravdy meniť, reformovať, naprávať. Takto sme privedení aj k inštrukciám druhej kapitoly prvého listu Timoteovi. Nech by žena predtým bola čímkol'vek a čímkol'vek prešla, od okamihu, v ktorom sa stáva súčasťou cirkvi, pre ňu platí, že v zhromaždeniach, spoločenstvách, kde sú spolu muži a ženy, a kde sa učí a vykladá Písmo, je žene jasne povedané, že nesmie učiť. Práve v cirkvi sa má zrealizovať Boží ideál, Boží plán s tým, aby úlohy muža a ženy boli presne také, aké ich pre nich Boh vybral a zvolil.

Všimnime si, že popri tomto jasnom pravidle, ktoré hovorí o zákaze ženám verejne vyučovať na zmiešaných zhro-

maženiach, Písmo pre cirkev má aj inštrukcie, ktoré sú uvedené v druhej kapitole listu Títovi. Tam čítame: *„Staršie ženy tak podobne, v držaní sa ako svedčí svätým, nie pomluvačné ani zotročené mnohému vínu, ktoré učia tomu, čo je dobré a krásne, aby učili mladé ženy rozumu, aby milovali svojich mužov, aby milovali svoje deti, aby boli rozumné, cudné, opatrujúce domácnosť, dobré, podriaďujúce sa vlastným mužom, aby sa nerúhali slovu Božiemu.“* (Titus 2:3-5).

V liste Títovi Pavol staršie ženy inštruuje, aby učili mladšie ženy tomu, čo je dobré a krásne. V 1. Timoteovom 2 sme videli, že žene nie je dovolené učiť, ale nie je vôbec žiadna kolízia týchto dvoch miest. Kým inštrukcie z prvého Timoteovi 2 sú inštrukcie pre zhromaždenia cirkvi, v Títovi v druhej kapitole sú to inštrukcie ženám pre ich pôsobenie a výchovu v domácom prostredí, či na menej formálnych stretnutiach sestier, kde sa povzbudzujú vo viere a odovzdávajú si rôzne životné skúsenosti na ceste za Kristom.

Keď sa však zhromaždí celá cirkev, spolu muži a ženy, vtedy sa žena má v tichosti učiť s celou poddanosťou. Nemá nijakým spôsobom v cirkvi učiť, kázať a naprávať bratov.

Cirkev ale nie je len spoločné zhromaždenie. Veriaci sú cirkev aj vtedy, keď sa skončí toto zhromaždenie. Je veľa príležitostí, ktoré nie sú spoločným zhromaždením, kedy staršie ženy, skúsenejšie vo viere, zdatnejšie v Pánovi, pevné v biblickom poznaní, upevnené v učeníckom živote, majú veľa čo naučiť mladšie kresťanky-ženy a majú veľa čo im odovzdať príkladom, slovom, vysvetlením, inštrukciou, usmernením. Písmo

aj uvádza zoznam, ktorý hovorí, v čom to hlavne má byť (Títus 2:4-5).

Všetky staršie sestry, ktoré sú na ceste s Pánom o kúsok ďalej voči mladším sestrám, majú úlohu, zodpovednosť, apoštolský príkaz, učiť a napravovať mladšie ženy, lebo sú veci, ktoré sa nedajú dobre, prakticky a šikovne rozoberať do posledných detailov bratmi z kazateľne. A to je príležitosť pre staršie sestry, aby prejavili bohatstvo a životnú múdrosť, ktorú staršia sestra v sebe má a môže ich ďalej odovzdať.

V 1. Timoteovi 2 máme ale situáciu, kedy sa Písmo všeobecne má vykladať a aplikovať pre cirkev. Učiť znamená vysvetľovať zmysel Písma a aplikovať ho v cirkvi do konkrétnych situácií s volaním k poslušnosti, k poddávaniu sa, k náprave, k správne konaniu, k aktivite – a toto je situácia (scenár), ktorú Pavol v týchto veršoch popisuje. Dvanásty verš hovorí, že to má dve stránky: *ani učiť ani vládnuť nad mužom*.

Sú dve paralelné situácie, na ktoré Písmo prioritne dáva obrovský dôraz a rovnako na nich trvá: Spasené ženy musia porozumieť tomu, že sa nebudú stavať do pozície, aby rozhodovali o tom, čo muži budú robiť a ako povedú cirkev a rodinu. Je to cirkev ako Boží ideál a kresťanská rodina ako Boží ideál. Pritom stále platí, že ženy, sestry, manželky, majú obrovskú úlohu a poslanie. Žena je spoludedič milosti a počas svojho života bude Bohom použitá na mnoho spôsobov. Písmo ale znova a znova dôrazne pripomína: Nech sa mužovi poddáva, nech sa mu podriaďuje a nech ženy v cirkvi mužov ani nevyučujú a ani im nevládnu, čo inak znamená: nech nehľadajú pozíciu autority v cirkvi.

Veľmi sa rozšírilo aj medzi kresťanmi, že žena–kresťanka povie: Budem sa mužovi podriaďovať vtedy, keď sama prežívam, že to, čo ide urobiť je správne. To ale je nie biblické podriaďovanie sa ženy mužovi. Pretože tým je zavedené úplne iné učenie, úplne iný princíp, ako je daný v Biblii, lebo vo chvíli, keď žena vyhlási, že v danej veci neprežíva, že to, čo muž ide urobiť je správna vec, tak sa mužovi už viac nepodriaďuje. V tej chvíli už niet vo vesmíre spôsobu ako biblickú inštrukciu o podriaďovaní sa ženy uplatniť. Biblická inštrukcia sa týmto previedla na subjektívnu inštrukciu. Podriaďujem sa, keď to prežívam, nepodriaďujem sa, keď to neprežívam. Tvrdíme, že ani jedna z pasáží v Písmach, ktoré o tom hovoria, sa takto nedá prečítať. Samozrejme, že podriaďenie sa je niekedy ťažké, ale keď sa prevedie na to, že podriaďujem sa keď to prežívam, tak to už viac ťažké nie je, nie je v ňom už nič, čo treba odzapasit', za čo sa treba modliť a plakať pred Pánom.

Ďalšia idea, ktorou sa poškodí biblické učenie, ide po nasledovnej línii: Či Písmo neučí, že ako kresťanka sa mám podriaďovať Kristovi? Preto už nie je potrebné hovoriť o nejakom podriaďovaní sa manželovi. Samozrejme, podriaďenie sa Kristovi platí rovnako pre obidve strany. Ženy kresťanky sa naozaj na sto percent majú podriaďovať Kristovi. Práve tak sa i muži kresťania majú na sto percent podriaďovať Kristovi. Žena, keď je vydatá, sa na sto percent podriaďuje Kristovi aj tak, že sa na sto percent podriaďuje svojmu manželovi.

Predstavme si nasledovný model kresťanského života: *Idem robiť všetko, čo Pán Ježiš prikáže, keď prežívam,*

že to tak mám urobiť. Či si nebudem môcť takýmto nezdravým myslením ospravedlniť takmer čokoľvek? Takto sa bude dať obhajovať ešte aj modlárstvo, lakomstvo, sebecko, svojvôľa, lebo všetko si budem môcť obhájiť tým, či to prežívam alebo neprežívam.

Pavlova inštrukcia je dvojaká – *nedovoľujem žene učiť ani vládnuť nad mužom*. V cirkvi teda ženy nikdy nemajú zastávať úrad pastiera, staršieho, či dozorcú (tieto tri výrazy v Písmach označujú jeden úrad správy miestneho zboru), lebo to je úrad, ktorý je v Písmach vždy striktné daný len mužom. Preto v cirkvi nebudú ženy vo vedúcej úlohe (kazateľky, pastorky, staršej a pod.). Tieto inštrukcie opisujú realitu z pohľadu dospelých ľudí. Sme presvedčení, že to, že sestry–ženy učia na besiedke, nie je v kolízii s týmito inštrukciami, lebo je to inštrukcia, ktorá opisuje náš život z pohľadu dospelosti. Žena nemá vládnuť nad mužom v cirkvi, ktorý je dospelý.

Písmo pozná aj realitu života detí a ich potrieb. Hovorí o deťoch a o tom, ako ich my rodičia máme vychovávať. Z celku inštrukcií nevychádza konflikt medzi tým, že by či chlapcov, či dievčatá do nejakého veku sestry učili na besiedke. Je etapa, kým či rodičia, či učitelia v škole, majú veľa čo povedať aj na besiedke deťom, ktoré tam vyučujeme, ktoré evanjelizujeme, ktorým zvestujeme Božie slovo.

V 1. Korintským 13:11 čítame: „*Keď som bol dieťa, vravel som ako dieťa, myslel som ako dieťa, rozumoval som ako dieťa. Ale keď som sa stal mužom, zanechal som detské veci.*“ Toto apoštolské rozlíšenie dvoch hlavných etáp života človeka vedie k záveru, že Pavlove

príkazy v 1. Timoteovi 2:11-12 máme aplikovať vo svetle tohto rozlíšenia, a že hovoria do situácie dospelých ľudí. Preto nevidíme ako porušenie tohto príkazu, ak ženy kresťanky učia na besiedkach deti, u ktorých sa ešte nespustil prerod do dospelosti.

Jedenásty verš (1. Timoteovi 2) tieto inštrukcie dáva v kladnej podobe: *Žena nech sa v tichosti učí s celou poddanosťou*. Keby však u ženy bol pokus a snaha naplniť túto inštrukciu tak, že so škrípajúcimi zubami si v sebe myslí: *nepoviem nič v tom vašom zhromaždení, ved' zakazujete, že ženy tu učiť nebudú*, ale vo svojom srdci má úplne opačné postoje, vtedy ide o externalizmus, ide o vonkajšok, ide o poddanie sa navonok, ale bez účasti srdca. V takomto prípade ide iba o naplnenie vonkajšej formy. Samozrejme, Písmo to tak vôbec nemyslí, vôbec to tak nepredkladá. Žena bez viery, bez lásky, bez posvätenia a bez rozumnosti nenaplní nič, ani kvapku z tých inštrukcií, ktoré sú tu uvedené. I táto poslušnosť, tak ako každá iná, si vyžaduje v prvom rade vnútorné poddanie sa a radostný súhlas aj s týmto Božím príkazom.

Boh od nás nikdy nič nechce bez viery, bez lásky, bez posvätenia a bez rozumnosti. Má zmysel, aby som kázal a učil, keď v mojom srdci nevládne Kristus, keď ho nechcem zo srdca poslúchať a milovať? Keď srdce túži po niečom inom v zmysle: rýchlo, rýchlo to odbav, lebo už vieš, že ťa čaká televízor, čaká ťa zábava, čaká ťa tvoje hobby, tak, myslím si, že všetci chápeme, že takéto náboženstvo je zlo, a že tento typ náboženstva sme opustili už v deň obrátenia. Každú jednu biblickú inštrukciu,

ktorú Písmo predkladá (keď trávime čas s Písmom, keď sa modlíme, keď sme v zhromaždení atď.), berieme ako samozrejmosť v tom, že jej naplnenie musí prameniť z vnútra, zo srdca, ktoré bolo premenené. Žena bez viery sa môže navonok zdržať toho, aby v zhromaždení nič nepovedala, ale pred Bohom to nebude poslušnosť, ktorá Pána poteší, z ktorej by mal radosť.

Písmo v ďalších veršoch (13 a 14) uvádza dva dôvody, prečo tieto inštrukcie platia. Dôvody sú dôležité, preto sa musíme na ne pozrieť. Jeden je v trinástom verši, druhý v štrnástom. Pritom príkaz, inštrukcia, či v pozitívnej, či v negatívnej podobe, by mohli byť odovzdané aj bez vysvetlenia a zdôvodnenia. Jednoducho by stáli na tom, že je to apoštolská inštrukcia, a preto ju treba dodržať. Apoštoli sú Kristovi služobníci, Kristovi vyslanci a nechali v Písme inštrukcie pre správanie sa v cirkvi, pre život v posvätení.

A predsa v tejto veci Pavol neváha a pre tieto inštrukcie uvádza dva dôvody, ktoré idú až ku vzniku sveta, k stvoreniu a pádu prvého ľudského páru. Jeden dôvod z trinásteho verša nazveme dôvod zo stvorenia ešte predtým, ako prišiel hriech. Druhý dôvod je dôvod historický potom, ako prišiel hriech. Pozrime sa na jeden aj na druhý.

Trinásty verš hovorí: „*Lebo Adam bol stvorený prvý, až potom Eva.*“ Prvý dôvod upozorňuje, že na poradí záleží. Myslí sa tu konkrétne na poradie, v akom bol stvorení prvý ľudský pár. Vieme, že muž a žena neboli stvorení spolu v jednom okamžiku. Boh sa vo svojej zvrchovanej slobode a múdrosti rozhodol najprv stvoriť muža a až potom ženu. Biblická

pravda pritom je, že žena nie je menej človekom ako muž. Pri týchto dvoch vetách sa zastavíme.

Jedna z námietok, ktorá sa niekedy predkladá a je ňou zamorená literatúra, je nasledovná: *Týmto trinástym veršom chcete povedať, že žena je menej ako muž, že je menej ako človek, že ona je nejaký podradnejší tvor?* Myšlienka pritom je takáto: Uvádza sa, že žena je rovnocenná s mužom čo do svojho bytia ako človek, a dokonca čo do spasenia, že je rovnako spasená len cez Krista a sú to všetky tie verše, v ktorých Pavol hovorí, že nieto v Kristovi viac muža, ani ženy, ktoré sa často citujú a stále sa hovoria a robí sa z toho veľká vojna.

K veršom z prvého listu Timoteovi sa teda stavajú iné verše z Galatským a z iných miest, kde sa píše, že nieto viac ani Gréka, ani Žida, ani Skýtu, ani Barbara, nieto viac ani muža, ani ženy. A keď tie verše *ani muža, ani ženy* prejdeme a sa pýtame: Aký je ich kontext? Čo sa tam rieši? Sú to inštrukcie pre cirkev, pre službu v cirkvi alebo opisy reality spasenia skrze vieru v Krista? Zisťujeme a dostávame odpoveď: Nie, ani raz. Sú to opisy spasenia. Opisy záchranu, opisy vykúpenia. Čo sa týka spasenia, niet muža ani ženy, lebo u Boha je jedna milosť: Poslal Krista – záchrancu, ktorý rovnako zachraňuje ako mužov, tak aj ženy. Nie je jedna cesta pre mužov a druhá cesta pre ženy.

To je jeden typ protiargumentov. Druhý je ten, že sa povie, že toto tvrdenie o poradí stvorenia má viesť k tomu, že sa žena ako tvor, ako bytosť, ako človek nutne bude chápať v niečom za menej ako muž. Odpoveďou na túto námietku je práve rozoznanie a akceptovanie bib-

lického učenia o poradí stvorenia – toto je kriticky dôležité, lebo v biblických kategóriách na poradí veľmi, ale naozaj veľmi záleží! Eva, žena, je plnohodnotný človek, aj keď je sformovaná z boku, z Adamovho rebra, a predsa na poradí záleží. Nieкто bol prvý, kto si vypočul inštrukcie od Boha a bol stvorený priamo na Boží obraz z prachu – a to bol muž. A nieкто bol odvodenou bytosťou – rovnocennou k tej prvej ľudskej mužskej bytosti, ale predsa len z neho odvodenou a na scénu v čase prichádza až ako druhý – a to bola žena.

Žena je rovnocenný človek s mužom, a predsa je to bytosť odvodená z muža. To je veľmi dôležité, lebo keď toto neplatí, tak niet o čo v Písme oprieť úlohy muža ako hlavy a všetky tieto ostatné apoštolské inštrukcie. Preto Pavol zdôrazňuje: *Adam bol stvorený prvý.*

Boh ho oslovil a hovoril s ním ešte skôr, ako Eva vôbec existovala. Dával mu inštrukcie. Adam bol na tejto Zemi nejaký čas sám bez svojej manželky Evy. Takto je do samotného pôvodu človeka zabudované poradie, ktoré má byť dodnes v cirkvi odzrkadlené v tom, že žena sa učí od mužov, lebo Adam bol stvorený ako prvý. Na začiatku sa Eva učila a prvé vysvetlenie sveta a inštrukcie pre život počula od muža.

Som presvedčený, že práve toto je odkaz záznamu v knihe Genezis na ktorom Pavol stavia svoj podporný argument. Som presvedčený, že to je nutný dôsledok toho, že Adam bol ten, ktorý jej vysvetlil a opísal, čo sa on ako prvý od Stvoriteľa dozvedel. Takto bola žena uvedená do skutočnosti, do života, do poslúchania, do vzťahu so stvorenou realitou okolo seba. Pretože na začiatku

bolo tak, že žena sa učila od muža a nie naopak, tento prvotný vzor má byť naďalej zachovaný aj v Božej cirkvi, lebo cirkev je sféra Božieho ideálu v terajšom veku. Trinásty verš býva niekedy ťažkým miestom na prijatie, ale štrnásty verš býva ešte ťažším.

Druhý dôvod pre Pavlovu inštrukciu, že ženy nesmú učiť ani panovať nad mužmi, sa odvíja od toho, ako vstúpil hriech do ľudského rodu: „*Ani Adam nebol zvedený, ale žena súc zvedená dopustila sa prestúpenia.*“ (verš 14). Ak má výpoveď štrnásteho verša niečo odovzdať, tak to musí byť presne niečo okolo toho, ako žena na začiatku zhrušila a čo sa vtedy udialo v špecifickej súvislosti so ženou. Ak by v páde do hriechu nič špecifické neexistovalo, niet z toho čo odvodiť. Ak by úplne identicky muž a žena reagovali na niektoré typy pokušenia a útokov – a hlavne na tie s ktorými prišiel diabol na začiatku, potom ťažko porozumieť tomu, prečo diabol išiel rovno za ženou. Prečo to takto skúsil? Prečo vôbec ju oslovil? Prečo si našiel tú chvíľu, že s ňou hovoril a nezávisle od jej muža? Prečo Pavol z toho odvodí tieto inštrukcie, ktoré sa majú v cirkvi dôsledne dodržiavať?

V Genezis 3:1-6 je záznam toho, ako prišiel had k žene. Čo sa tam vtedy udialo? Had prišiel do rajskej záhrady, oslovil ženu, ponúkol jej klamstvo a ona na to klamstvo pomerne svižne reagovala – pustila sa s ním do debaty a nechala sa ním presvedčiť. Adam nie je na scéne. Nečítame, žeby Eva k rozhovoru s hadom prizvala svojho muža. Adam je spomenutý až vo chvíli, keď mu Eva ponúkla ovocie zo zakázaného stromu. Nevieme, či bol Adam niekde

vzdialený alebo sa len prizeral celému daniu, ale isté je, že had cielene oslovil ženu, pričom autor článku je toho postoja, že aspoň v počiatočnej chvíli pokušenia si had vyhlíadal ženu vo chvíľke samoty.

Tvrdíme, že had cielene oslovil ženu, lebo predpokladal, že bude náchylnejšia podľahnúť tomu typu zvodu, ktorým sa rozhodol ju osloviť. Tým ale ešte netvrdíme, že by od toho, čo urobila Eva, boli muži imúnni, a že ich sa to netýka.

V Písmach, v 1. liste Jánovom v druhej kapitole, je Jánova reflexia a návrat k tomu, že tri veci vstúpili cez diablov zvod do sveta a prešli celým ľudstvom a nakoniec je to diagnóza nás všetkých: „*Nemilujte sveta ani vecí, ktoré sú na svete. Keď niekto miluje svet, nie je v ňom lásky Otcovej. Lebo nič z toho, čo je na svete – žiadosť tela, žiadosť očí a chlúbna pýcha života, nie je z Otca, ale je zo sveta.*“ (1. Jána 2:15-16).

Sledujme, ako apoštol Ján uvažuje nad počiatočným diablovým zvodom:

Genezis 3:6 „*A žena videla, že je strom dobrý na jedenie z neho, ...lebo nič z toho, čo je na svete – žiadosť tela...*“ 1. Jánov 2:16. Prvá vec (žiadosť tela): *Videla, že je strom dobrý na jedenie z neho.*

Potom sa pokračuje ďalej – že je žiadosťou očíam – Genezis 3:6 a 1. Jána 2:16. *Žiadosť očí* je druhá vec na svete, ktorú Ján opisuje.

Tretia vec: – že je to prežiadúcnny strom, aby urobil človeka rozumným a je to tretia vec podľa 1. Jána 2:16 – *chlúbna pýcha života.*

V konečnom dôsledku my všetci sme smrteľne nakazení a netvrdíme, že tieto veci zostali len s Evou, alebo že ju majú len ženy a Adama a ani mužov

sa nedotkli. Netvrdíme ani, že toto má dopad len na kresťanky. Predsa ale stále biblická história má odkaz, ktorý hovorí, že bolo niečo, pre čo bolo lepšie pre diabla osloviť a zväzdať Evu než muža. Toto musíme tvrdiť, lebo inak stratíme to, čo nám Pavol chce povedať. Nevidíme ako pred tým ujsť, lebo je uvedený jasný dôvod, ktorý vraví, že muž bol stvorený prvý. Druhý dôvod, ktorý Pavol uviedol, je v štrnástom verši: „*Ani Adam nebol zvedený, ale žena súc zvedená dopustila sa prestúpenia.*“ Tu je použité dôležité slovom: *zvedený.*

Pavol zdôrazňuje: *Adam nebol zvedený.* Adam strašne zhrešil a pokojne môžeme povedať, že horšie ako jeho žena, ale musíme Adamov hriech charakterizovať inak než ten Evin. Adam nebol zvedený, kým Eva áno. Inými slovami, Evin hriech mal inú duchovnú dynamiku než Adamov. Od apoštola Pavla máme jednu súvisiacu pasáž, ktorá potvrdzuje, že kráčame po správnej výkladovej línii. Najbližšia pasáž k tomu, čo čítame v štrnástom verši prvého listu Timoteovi 2, je: „*Ale sa bojím, aby snád' tak, ako čo had zvedol Evu svojou chytrosťou, neporušili sa tiež nejakou vaše mysle a neodvrátili od prostoty a čistoty oproti Kristovi.*“ (2. Korinským 11:3).

Úplne z našich úvah vylučujeme čokoľvek také, že by bola žena stvorená v hriechu, zle stvorená, práve tak, ako vylučujeme, že by Adam bol zhrešil preto, že bol zle stvorený. Vylučujeme, že by Eva bola zle stvorená, a predsa v jej inakosti od muža bol dôvod, prečo si ju diabol zvolil k svojmu zvodu do hriechu. Možno bola prístupnejšia tomu typu zvodu, s ktorým k nej pristúpil: Porušiť čistotu jej mysle, odvrátiť ju od toho

prikázania a vložiť do jej mysle túžbu urobiť nakoniec prestúpenie prikázania. Pre diabla bolo zrejme výhodnejšie pokúšať Evu nezávisle od muža.

Vrátíme sa k 1. Timoteovi 2 a pripomeňme si, že v štrnástom verši je zdôvodnenie, prečo nie je žene dovolené učiť ani vládnuť nad mužom. Nastal čas otvorene a pritom v láske povedať: Žena nemá učiť ani vládnuť nad mužom, lebo to povedie k zlým dôsledkom v cirkvi – toto nemôžeme zmlčať. Písmo týmto vystríha, že ženy–sestry budú ľahšie premožiteľné, keď dôjde na zlé učenie, rôznu nestabilitu, emocionálny chaos a množstvo ďalších nebezpečenstiev, ktorým čelia všetky Božie cirkvi na svete. Toto ale nijakým spôsobom zo slávy ženy – kresťanky neuberá. Písmo učí, že úlohu učiteľov a vodcov treba prenechať výlučne mužom, lebo inak cirkev na vlastnú škodu a Božie zarmútenie vystavujeme zbytočnému riziku zvodu a nestability.

Táto vec je vážna a realita je taká, že keď sa ženy v cirkvách dostanú k vedúcim úlohám, býva to skaza. Z toho prichádza aj veľmi zlé ovocie, hoci ich úmysly mohli byť tie najlepšie a najkrajšie. Pritom nehovoríme, žeby to automaticky znamenalo, že tieto ženy majú zlé úmysly, ale Písmo dáva jasné inštrukcie a vraví: Nie je to úloha pre ženu, pretože vo chvíli, keď niekto bude stáť v úlohe viest' a učiť zbor, bude vystavený zvláštnym spôsobom diablovým útokom a diablovmu vplyvu. Rovnako tak, ako aj v rodine. Toto je rovnako aj dôvod, prečo muž je hlavou v rodine. Preto kedykoľvek by sme opustili tieto inštrukcie Písma, čaká nás katastrofa v rodinách a katastrofa v cirkvi.

Berme preto tieto veci veľmi vážne, lebo inak sa hneď začne opakovať Genézis 3. Kedykoľvek sa táto inštrukcia Písma poruší, diabol hneď dostáva výhodu a príležitosť. V takomto prípade ako keby sme mu v podstate povedali: Pozri, dvere sme ti otvorili, chod' na to! Už tu máš, čo si chcel. Máš ženu v pozícii, ktorú mal mať muž. V tej chvíli diabol má výhodu, dal sa mu priestor a môže sa pustiť do konania svojho diela. Nekonečne lepšie je poslúchnuť Božie slovo, podriaďiť sa Bohu a zažívať jeho ochranu, ktorú Boh rád dáva všade tam, kde sa jeho slovo dôsledne poslúcha.

Ján Šichula

Poznámka: Veršu 15 sa budeme venovať v samostatnom nasledovnom článku Bude spasená rodením detí?

Bude spasená rodením detí?

*No, bude spasená rodením detí, ak zostanú, ony ženy,
vo viere a láske a v posvätení s rozumnosťou.*

1. Timoteovi 2:15

V tomto článku sa chceme venovať hlavne pätnástemu veršu z 1. Timoteovi 2. Rozvineme niektoré pozorovania nad ním a urobíme niektoré aplikácie, aby sme si v šírke uvedomili a videli, že hoci verš hovorí priamo k ženám, rovnako má plnú aplikáciu aj k mužom. Budeme sa usilovať tieto veci zasadiť do širšieho biblického rámca.

Pätnásty verš ako prvé hovorí, že existuje spasenie pre ženy. To je dobrá správa a krásna skutočnosť. Vidíme, že spasenie je potrebné, lebo verše 13 a 14 konštatovali, že prišiel hriech a ľudia padli. Padli muži a padli aj ženy. Zhrešila žena Eva, zhrešil muž Adam a nakoniec my všetci sme zhrešili v Adamovi, lebo on bol tým, čo zvykneme označovať „federálna hlava“ – teda zvláštny zástupca ľudstva, reprezentant celého svojho potomstva, všetkých, ktorí sa z neho a z Evy narodili – a to sme bez rozdielu my všetci. Rodokmeň všetkých ľudí totiž začína Adamom a jeho ženou Evou.

Do ľudskej rasy vošiel teda hriech a všetci sme sa stali hriešnikmi – všetci poznáme túto základnú biblickú skutočnosť. Písmo dokonca v 14. verši hovorí, že bolo zvedenie, stal sa strašný Satanov zvod, ktorý prišiel najprv k Eve. Pokojne môžeme povedať, že to bola len otázka časovania, lebo nakoniec *žiadost' tela, žiadost' očí, chlúbna pýcha života* ako o nich čítame v prvom Jánovom liste, rovnako premohla aj mužov. Nakoniec aj Adam je ten, ktorý vchádza do toho istého hriechu, lebo sa podvolil ponuke,

ktorá cez ženu k nemu prišla, keď mu ponúkla, aby tiež zjedol zo zakázaného ovocia. Bola to ale Eva, ktorá bola prvá vystavená zvodu a pre ktorú sa Satan rozhodol, že ona je tak stvorená a takým spôsobom postavená do sveta, že bude pre neho ľahšie priniesť hriech tým, že pokušenie upriami na ňu. (Viac sme o tom písali v predchádzajúcom článku: *Žena nech sa v tichosti učí.*)

Hriech je na svete, všetci zhrešili a všetci potrebujú spasenie. Prišiel zvodom, klamstvom, nepravdami, ktoré boli povedané diablom prvým ľuďom. Došlo k úplnému prekrúteniu reality: *nezomriete, nebojte sa, budete ako bohovia, bude všetko v poriadku, ničoho sa nemusíte báť, žiadne obavy, žiadne strašné veci vás nečakajú. Naopak, vy si prilepšíte, vy sa budete mať lepšie, vás čaká lepší život keď zhrešíte, než keby ste poslúchali.* Hneď na začiatku histórie ľudstva sú do ľudskej mysle, do ľudského konania vštepené tie najhoršie veci, tie najhoršie postoje. Preto Biblia je kniha, správa o spasení. Spasení zo strašných hriechov, zo strašnej viny, zo strašného pádu, z veľkých, hrozných vecí, ktoré

sme my, ľudia, popáchali. Pätnásty verš je dobrá správa a je kontrastom k veršom 13 a 14, v ktorých sa nachádza zlá správa.

Na tejto dobrej správe z pätnásteho verša nás trochu prekvapuje to, že o spasení sa tu píše veľmi zvláštne. To, čo normálne poznáme ako dobrú správu: Veriť v Pána Ježiša, uznať svoje hriechy, učiniť pokánie, že kto verí v Pána Ježiša prešiel zo smrti do života, že máme odpustené hriechy, že sme ospravedlnení, je v tomto verši napísané v podobe, na akú nie sme zvyknutí. Čakali by sme: „No bude spasená, keď uverí v Pána Ježiša“, ale zrazu s prekvapením čítame: „*No, bude spasená rodením detí.*“ Toto môže vyvolať istú dilemu a okrem iného nás ľahko môžu napadnúť otázky nasledovného typu:

1. Žena má byť spasená iným spôsobom ako muž?
2. Spasenie je predsa z milosti skrze vieru?!
3. Čo slobodné ženy, sestry, ktoré sa nikdy nevydajú? Čo s nimi? Je aj pre nich spasenie?
4. A čo vydaté ženy v bezdetných pároch, lebo aj takéto sú. Nie každá rodina má svoje vlastné deti.

V prvom rade tento verš sa nebude dať pochopiť, kým sa nenaučíme myslieť v schéme, že spasenie podľa Písma má dve stránky. *Prvá stránka spasenia*, ktorej môžeme hovoriť *prítomná stránka*, hovorí o tom, že spasenie už máme. Už teraz sme ospravedlnení z viery a už teraz máme pokoj, už teraz máme odpustené hriechy, už teraz máme Svätého Ducha – a so spasením ide veľa ďalších vecí, ktoré sú už naše, napr. Rímskym 5:1; Efezským 2:8; 2. Timoteovi 1:9;

Títovi 3:5. *Druhá stránka spasenia* nás ešte čaká – Písmo o nej hovorí ako o *budúcej skutočnosti*, napr. Rímskym 13:11; 1. Petrov 1:5; 1. Tesalonickým 5:9.

Z Písma vieme, že nám Kristus kúpil celé spasenie, že nám kúpil celý večný život a obidve stránky spasenia veriaci získava cez Krista a len cez Krista. Z toho celého spasenia, čo Kristus kúpil, zatiaľ vidieť časť a na časť sa čaká. Celé spasenie sa ukáže a odkryje pri príchode Krista. Tento pätnásty verš je typický verš o tom budúcom aspekte, o budúcej stránke spasenia. Držíme v pamäti tieto dve stránky spasenia a budeme sa snažiť vysvetliť pätnásty verš čo najpodrobnejšie. Vo verši 15 treba rozlíšiť dve skutočnosti: *Vonkajšiu skutočnosť a vnútornú skutočnosť.*

Vonkajšia skutočnosť

Vonkajšia skutočnosť je to, čo má byť viditeľné navonok v živote ženy. Navonok v jej živote má byť poznateľné, že bude spasená a tu čítame, že bude spasená rodením detí. To, že rodením detí, je jednoducho skratka do celej úlohy ženy voči rodine, voči manželovi, voči deťom i voči Božiemu poriadku a v tomto verši je to kľúčový prejav živej a spasiteľnej viery. Pavlove listy boli už vtedy medzi kresťanmi dosť rozšírené. Toto nám pomáha si uvedomiť, že Pavol už mnohé veci môže písať skratkovito. Napríklad takýmto skratkovitým veršom sa zdá byť aj tento pätnásty, lebo už vychádza z toho, že ľudia, ktorí ho budú čítať, budú poznať iné jeho listy. Budú poznať list Rímskym, list Galatským, budú poznať list Efezským a ďalšie. Napr. v piatej a šiestej kapitole listu Efezským máme jednu z najdlhších statí inštrukcií pre

mužov, ženy a deti. Okrem toho v prvej kapitole tohto listu máme od verša 12 po verš 16 zapísané celé evanjelium tak, ako ho Pavol aj vždy hlásal. Pavol evanjelium, ktoré hlásal, nezmenil ani v poslednej etape svojho života. Nijaké iné evanjelium nie je ani v 1. liste Timoteovi. Pavol až do konca života hlásal spasenie z milosti skrze vieru v Krista a iba Krista ako dokonalého Spasiteľa hriešnikov.

V tejto chvíli sa dá očakávať, že Pavol už píše skôr skratkovito, lebo nevidí potrebu stále a znova rozpisovať známe skutočnosti a môže si to dovoliť, lebo ráta s tým, že sú už dostatočne známe všetky hlavné biblické pravdy, aby bolo možné vyjadrovať sa skratkovito.

Pretože je typické pre ženu-kresťanku, že vstúpi do manželstva, výraz *bude spasená rodením detí* vyjadruje to, čo poznáme ako prirodzený prejav viery u ženy kresťanky v tom, že sa stotožňuje s úlohou, ktorú Boh Stvoriteľ priradil žene a nehladá pre seba uzurpovať úlohy, ktoré Boh priradil mužom. Jednoducho tu platí veľká biblická skutočnosť: *Viera vždy prináša ovocie*. Vonkajšia skutočnosť je to, čo vyraší navonok a zo stromu viery vyrastie ako ovocie. Vieme, že viera je tesne spojená s ovocím. Keď človek neprejavuje nič, čo ide so spasením, so záchranou, tak je pochybnosť, či vôbec bol spasený. Toto ovocie viery, *rodenie detí*, je tu skratka do celej úlohy ženy a je to kľúčový prejav živej a spasiteľnej viery u ženy, ktorá sa ochotne podriadi všetkým biblickým inštrukciám – a toto sme nazvali *vonkajšia skutočnosť*. Okrem tejto vonkajšej je v tomto verši uvedená aj vnútorná skutočnosť.

Vnútorná skutočnosť

Vnútorná skutočnosť je zvyšok päťnásteho verša: „... ak zostanú oni ženy vo viere a láske a v posvätení s rozumnosťou“. Všimnime si, že o kapitolu skôr v prezentácii evanjelia Pavol vo verši 14 píše: „... sa preveľmi rozmnožila milosť nášho Pána s **vierou a láskou**...“ – a to vytvára východiskovú základňu pre verš 2:15. Aby podriadenie sa ženy biblickým inštrukciám malo pred Bohom zmysel a mohlo byť dôkazom, že tu naozaj máme ženu zachránenú Kristom, jej podriadenie musí prameniť zo živej viery. Musí byť hýbané láskou a vystupovať ako súčasť širšieho balíčka posvätenia. Tam, kde má žena vieru, lásku a posvätenie a v tom širšom balíčku aj rozumnosť, tam prijme aj biblickú úlohu ženy. Bude to do veľkej miery ukazovateľ, do akej miery sa žena v skutočnosti poddáva celému balíku inštrukcií o správaní sa ženy, ktoré sú uvedené aj tu v 1. liste Timoteovi v celej druhej kapitole. Uvedomme si, že to bude pre ňu možné len tak, že k tomu dôjde pôsobením Svätého Ducha a v Božej moci, pretože žiadna iná žena tu nie je opísaná, než veriaci v Pána Ježiša, než milujúca Pána Ježiša, než posvätená od Pána Ježiša, než Pánom Ježišom Kristom vystrojená k rozumnosti a k novému životu.

Ten, kto má vo svojom vnútri vieru, lásku a posvätenie, bude mať vždy navonok aj biblické skutky: poslušnosť a poddajnosť voči konkrétnym biblickým inštrukciám, čo bude charakterizovať jeho život ako celok. Biblický príkaz vytrvať v tom všetkom až do konca, by nás už vôbec nemal prekvapíť. Nech sa nám akokoľvek konštrukcia verša 15

zdá zvláštna, opisuje nakoniec normálny kresťanský život.

To najdôležitejšie sme teda rozriešili. Zostáva ešte zodpovedať zvyšné otázky načrtnuté v úvode článku. Nastáva dilema: Aká je aplikácia týchto inštrukcií pre nevydaté kresťanky? Odpoveď je taká, že Pavol píše cez väčšinovú situáciu. Historicky vzaté sa väčšina žien – sestier vydá. A teda bude to ich skúšobné pole, na ktorom sa ukážu, či žijú svoje spasenie. Nie všetky sestry sa vydajú. Ako budú spasené? *Ak zostanú ony ženy vo viere a láske a v posvätení s rozumnosťou.* Vnútorňá skutočnosť sa nemení, je vždy a pre každú spasenú ženu rovnaká. Vonkajšia závisí od toho, či sestra je vydatá, alebo nie je.

Ďalšia dilema: Žena – sestra je vydatá, ale nemajú deti. Pán Boh im nepožehnal deti. Ako bude spasená? Z vonkajšieho pohľadu bude spasená všetkým, čo môže uplatniť vo svojej situácii (podriadením sa manželovi, žije svoju úlohu v cirkvi, v rodine), keď zostane vo viere a láske a posvätení s rozumnosťou (vnútorňá skutočnosť sa nemení).

Aká je aplikácia tohto verša pre nevydaté sestry? Bude spasená bez toho, že by Písmo učilo manželstvo ako povinnosť (záväznú podmienku) pre spasenie. Tento záver nie je záver z tohto textu. Biblická realita je jasná: Nie každá sestra sa vydá, nie každá bude mať rodinu, ale pozor; jeden dôležitý dôsledok to má.

Táto väčšinová situácia je principiálna v tom zmysle, že nevydatá sestra, keď by ju Pán zavolał vojsť do úlohy manželky, pred tým neutečie – nebude pred manželstvom utekať.

A čo muži, čo si z tohto verša majú odniesť oni? Mohli by sme parafrázovať: No, muži budú spasení uskutočňovaním úlohy otcov, ak zostanú, vo viere a láske a v posvätení s rozumnosťou. Za vonkajšiu skutočnosť si môžeme rad radom dosadzovať všetko, čo Písmo učí, že Boh očakáva od mužov. Pritom vnútorňá skutočnosť sa celý čas nemení a je úplne rovnaká ako pre mužov, tak i pre ženy – viera a láska, ktorá sa rozmnožila príchodom Pána Ježiša.

V tomto článku sme sa pozreli na jeden na prvý pohľad náročný verš. Verš, ktorý však pri hlbšom rozboře nakoniec harmonicky zapadá do celku biblického učenia o spasení z milosti skrze vieru.

Záverom pripomenieme, že predtým, než sme sa dostali do druhej kapitoly, Pavol hovorí, že existuje Spasiteľ hriešnikov, Pán Ježiš. A teda to, čo sme videli, je rozpracovanie toho, ako a čo Pán Ježiš – Spasiteľ hriešnikov, urobí s mužmi, čo urobí so ženami, čo urobí v cirkvi, čo urobí v rodine a čo urobí s tými ľuďmi, ktorí majú vieru, lásku, posvätenie a rozumnosť. Prvé, čo potrebujeme, je vždy viera, láska, posvätenie a rozumnosť. Ostatné veci potom z toho už vyrastú.

Ján Šichula

Bázeň Hospodinova je čistá a stojí na veky; súdy Hospodinove sú pravda, a všetky, koľko ich je, sú spravodlivé.

Žalm 19:10

Nechápanie Matúšovej výnimky

A hovorím vám, že ktokoľvek by prepustil svoju ženu pre inú príčinu ako pre smilstvo a vzal by si za ženu inú, cudzoložiu, a ten, ktorý si vezme za ženu prepustenú, cudzoložiu.

Matúš 19:9

Poznámka redakcie: Tento článok súvisí s článkom *Nové manželstvo a Matúš 19:9*, ktorý bol publikovaný v *Solás* číslo 22, jar 2014, str. 17 – 20.

Jeden rozšírený prístup k Matúšovej výnimke „pre inú príčinu ako pre smilstvo“, ktorý vedie ku skratovým záverom, je tento: Niektorí kresťania sa domnievajú, že aktom cudzoložstva ktoréhokoľvek z partnerov je pôvodné manželstvo definitívne ukončené. Ak by sme mali tento prístup aplikovať konzistentne, tak prvou sekundou cudzoložného pohlavného styku sa ukončí pôvodné manželstvo a obidve strany sú voľné pre nový sobáš. Takýto prístup po linke: *Ved' tu došlo k nevere, niet tu čo riešiť, pôvodné manželstvo viac neexistuje, každý nech si teraz ide svojou stranou* – však naráža hneď na viacero rozporov, akonáhle na scénu povoláme ďalšie verše z Božieho slova. V prvom rade sú tu dve Pavlove výpovede v Rímskym 7:3 a 1. Korintským 7:39 (neváham obidva tieto verše označiť ako paradigmatické verše na tému trvácnosti manželstva, pretože v sebe koncentrujú jadro biblického učenia o tom, aká veľká je skutočnosť, že Božím aktom sa dvaja v manželstve stali jedným telom). Odcitujeme výpoveď z Rímskym 7:3

„A tak teda, kým žije muž, budú ju volať cudzoložnicou, keby bola ženou inému mužovi. Ale keby zomrel muž, slobodná

je od zákona, aby nebola cudzoložnicou, keby bola pripojená inému mužovi.

Ak by prvý cudzoložný akt ukončoval pôvodné manželstvo, žena, ktorá sexuálne žije s iným ako svojím legitímnym manželom, by nemohla byť v Rímskym 7:3 označená ako cudzoložnica, lebo taký výraz má v Písme zmysel iba vtedy, ak je daná žena neverná svojmu zákonnému manželovi. Zjavne teda prvé manželstvo trvá ďalej i napriek hriechu cudzoložstva, nech už by k nemu došlo u ktoréhokoľvek z partnerov.

V neposlednom rade musíme k tomu všetkému pridať aj jasný Matúšov dôraz na schopnosť učeníka odpustiť tomu, kto sa voči nemu previnil. Nech nám neujde, že hlavná Matúšová stať o odpúšťaní, ktorú nachádzame vo veršoch 18:21–35 bezprostredne predchádza stati o rozvode, ktorú v tomto článku rozoberáme. Kristov nasledovník teda nemá siahať po rozvode ako po prvej možnosti, ak by aj došlo k hriechu nevery u partnera. Ak už, tak je to posledná možnosť, keď boli vyčerpané všetky prostriedky v túžbe po zmierení a obnovení láskyplného spoluzitia. Otázka môže byť, koľkokrát alebo presnejšie, až po aký stupeň odpustiť. Nárok Krista

je v tomto smere veľmi veľký. Pre túto chvíľu len odcitujme známe verše, ktoré otvárajú celé podobenstvo o odpúšťaní v záverečnom bloku 18. kapitoly.

„Vtedy pristúpil k nemu Peter a povedal: Pane, koľko ráz zhrješ proti mne môj brat, a odpustím mu? Či do sedem ráz? Ježiš mu rečie: Nehovorím ti, že do sedem ráz, ale až do sedemdesiatšedem ráz.“ (Matúš 18:21-22).

Jedna vec je teda tvrdiť, že Kristus pripustil rozvod (ako zemské riešenie bičujúcej situácie, ktorá až na dno vyčerpáva toho partnera, ktorý by inak chcel pokračovať v danom manželstve) kvôli cudzoložstvu či z dôvodu manželskej nevery a iná vec je tvrdiť, že cudzoložný akt automaticky ukončuje manželský zväzok. To prvé má potenciálnu oporu v Písmach, to druhé je v príkrom rozpore s množstvom biblických pasáží (čo sme v predchádzajúcich článkoch týkajúcich sa tejto témy na stránkach časopisu *Solas* aj podrobne ukázali – poznámka redakcie).

Záver

Čo nás teda učí Pán Ježiš o manželstve a rozvode cez svojou pozemskú službu i cez apoštolov? Učí nás, že manželstvo je jedinečný vzťah jedného muža a jednej ženy, ktorý definitívne

zaniká až smrťou jedného z partnerov. Preto sa učenie Pána Ježiša dá parafrázou zhrnúť takto: „Ak si v manželstve, potom na rozvod ani nepomysli, a ak by aj na rozvod v extrémnom prípade došlo, nové manželstvo je mimo dovolenú možnosť, pretože povaha manželstva ako doživotného vzťahu jedného muža a jednej ženy jednoducho nové manželstvo neprípúšťa.“

V predchádzajúcom článku (*Nové manželstvo a Matúš 19:9, Solas číslo 22, jar 2014, str. 17 – 20*) sme uviedli, že Matúšova výnimka sa týka iba dôvodu pre eventuálny rozvod a neznamená automatickú slobodu pre vstup do nového manželstva. Učenie Nového zákona je v harmonickej jednote: Ženy nech neodchádzajú od svojich mužov, mužovia nech neopúšťajú ženy, a ak by aj v krajnom prípade rozvod nastal, Kristus od každého žiada, aby nevstupoval do nového manželstva, ale bojoval o zmierenie sa so svojím manželským partnerom po vzore Boha Otca a podľa Kristovho príkazu dokonalosti. Každé manželstvo je veľký Boží akt spojenia dvoch v jedno a je jedinečným obrazom vzťahu Boha a Božieho ľudu. Hoci Hospodin zahnal Izrael preč od seba, volá ho späť k návratu k sebe a nejde si zobrať inú manželku (Jeremiáš 3:1).

Ján Šichula

Vždy si predstavujem Hospodina pred sebou, lebo je po mojej pravici, aby som sa nepohnul. Dáš mi znáť cestu života. Radosti do sýtosti je pred tvojou tvárou, rozmanitého blaženstva v tvojej pravici na večnosť.

Žalm 16:8 a 11

Dodatok

k článku *Žena je slávou mužovou*, Solas číslo 22, jar 2014, str. 28-39.

Na základe otázky čitateľa považujeme za potrebné a užitočné doplniť predchádzajúci článok o nasledovný dodatok:

V súvislosti s témou pokrývania hlavy sa často kladie otázka: *Kedy sa žena stáva ženou? Od kedy (alebo od akého veku) si má dievča pokrývať hlavu?* To sú otázky na prechod zo stavu *dievča* (dieťa) do stavu *žena*. Podobne takými sú aj otázky na prechod zo stavu *chlapec* do stavu *muž*.

Otázky tohto typu nie je v tejto téme potrebné riešiť, lebo pozornosť v nej sa sústreďuje na človeka ako na stvorenú bytosť a Boh človeka stvoril ako pohlavie mužské (muža) a pohlavie ženské (ženu). Čítame to tak v Písme:

„A Boh stvoril človeka na svoj obraz, na obraz Boží ho stvoril, mužské a ženské pohlavie ich stvoril.“ (1. Mojžišova 1:27 – podľa prekladu prof. Roháčka).

„Tak stvoril Boh človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril; ako muža a ženu ich stvoril.“ (1. Mojžišova 1:27 – podľa evanjelického prekladu).

Každý človek sa fyzicky narodí buď ako mužské alebo ženské pohlavie a od narodenia tak každý podľa svojho pohlavia patrí buď do kategórie *muž* (človek mužského pohlavia) alebo do kategórie *žena* (človek ženského pohlavia). Preto v tejto téme nie je potrebné riešiť otázku kedy sa z chlapca stáva muž a kedy sa z dievčaťa stáva žena. Obaja k nepokrývaniu alebo pokrývaniu majú byť od malička vedení svojimi rodičmi, resp. cirkvou a vlastnú zodpovednosť, myslím si, majú od okamihu uvedomenia si Boha a svojej viery v evanjelium.

Drahoslav Vajda

Budova kresťanskej viery

Položenie základu

Hľa, kladiem na Sione uholný kameň vyvolený, drahocenný...

1. Petrov 2:6

Kresťanský život je pripodobnený k budovaniu a k stavbe. Ako každá budova je postavená na nejakom základe, tak je to aj s kresťanským životom. Najprv potrebujeme pre svoju vieru položiť základ, a potom na tomto základe ďalej budujeme – nesieme sa k dokonalosti (Kolosenkým 2:6-7; Židom 6:1; Júda 20).

Úvod

Tak ako budova, ktorá má dlho vydržať a uniesť nepriazeň počasia a iných okolností, potrebuje pevný základ, tak aj kresťan potrebuje svoj život postaviť na dobrý, pevný, zdravý základ a na tomto základe budovať celý svoj kresťanský život. V prirodzenej oblasti, oblasti stavebníctva, sú základy prvo a najdôležitejšou časťou každej pevnej a stabilnej budovy. Veľkosť a rozsah fyzickej budovy sú určené jej základmi. Medzi základom a budovou je priama a úzka súvislosť. Slabý a plytký základ

môže uniesť len malú budovu. Silné a hlboko položené základy môžu uniesť veľkú budovu.

Budova postavená na slabých a plytkých základoch sa časom zrúti, rozpadne. Stane sa z nej hromada rozvalín. Tak podobne je to aj so životom veriacich, ktorí svoj život nepostavili na pevný duchovný základ. Stroskotajú vo svojom živote a jediným dôvodom ich zlyhania je základ viery, ktorý nebol dobre položený a nemohol uniesť budovu života vo viere a v posvätení, ktorá mala byť na ňom vybudovaná.

Tak to priamo vyučuje Pán Ježiš Kristus v podobenstve o rozumnom človekovi a človeku bláznovi (Matúš 7:24-27). Rozumný človek postavil svoj dom na skale – tento dom obstál, nezrútil sa, lebo stál na pevnom, dobrom základe. Dom druhého človeka neodolal, zrútil sa práve preto, že nemal dobrý základ, bol postavený na piesku.

Čo je Bohom určený základ života kresťanskej viery?

Na túto otázku Písmo skrze apoštola Pavla dáva priamu odpoveď a tá je: „*Podľa milosti Božej, ktorá mi je daná, ako múdry staviteľ položil som základ...*“ (1. Korintským 3:10). Tým základom, o ktorom tu apoštol Pavol hovorí, je Ježiš Kristus: „*Lebo iný základ nemôže nikto položiť mimo toho, ktorý je položený, ktorým je Ježiš Kristus.*“ (1. Korintským 3:11). Týmto Bohom určeným základom je osoba, vykúpiteľská obeť a dielo Pána Ježiša Krista. Žiaden iný základ, na ktorom by obstála budova (stavba) života viery, neexistuje, a preto nie je možné iný základ ani položiť. Budova viery, ktorá by bola postavená

na inom základe ako na Ježišovi Kristovi, neobstojí – zrúti sa, zlyhá. Pavol tu o položení základu a o stavaní na tomto základe hovorí vo všeobecnom zmysle budovania kresťanského života, teda o budovaní života viery ako jednotlivca, tak aj kresťanského spoločenstva.

Tento základ, na iných miestach pomenovaný aj ako uholný kameň, je rozhodujúci, lebo od neho sa odvíja všetko ostatné: „*Preto je aj napísané v Písme: Hľa, kladiem na Sione uholný kameň vyvolený, drahocenný, a ten, kto verí naň, nebude zahanbený.*“ (1. Petrov 2:6). Peter sa pritom odkazuje na nasledovný starozákonný text: „*Preto takto vraví Hospodin, Pán: Ajhľa, ja kladiem na Sione kameň, kameň osvedčený, vzácny uholný kameň, pevne založený: Kto verí (v neho), nebude zahanbený!*“ (Izaiáš 28:16 – evanjelický preklad).

Ako Starý, tak aj Nový zákon potvrdzujú túto životne dôležitú skutočnosť kresťanskej viery: Jediným skutočným základom kresťanského života je Ježiš Kristus sám. Nie je ním nikto iný a nič iného. Nie je ním žiadna iná osoba, žiadna

denominácia, žiadne spoločenstvo, žiaden cirkevný obrad či úkon. Je ním len Ježiš Kristus a žiadny iný základ pre spasenie a získanie večného života nikým ani položený byť nemôže, lebo len On je Bohom vyvoleným a určeným základným (uholným) kameňom pre život viery v Boha.

Potvrdenie toho, kto je základom biblickej viery, nachádzame aj v Starom zákone. Napríklad žalmista Dávid vyznáva: „*Hospodin je mojou skalou... mojím bralom, ku ktorému sa utiekam, mojím štítom a rohom môjho spasenia, mojou vysokou pevnosťou.*“ (Žalm 18:3). Podobne aj v Žalme 62 Dávid robí opäť podobné vyznanie viery: „*Len na Boha, mlčiac, očakáva moja duša; od neho je moje spasenie. Len on je mojou skalou a mojím spasením, mojím vysokým hradom, nepohnem sa veľmi.*“ (Žalm 62:2-3). V tomto vyznaní pokračuje ďalej aj vo veršoch 6 až 8 tohto žalmu: „*Len očakávaj mlčky, moja duša, na Boha... Len on je mojou skalou a mojím spasením... nepohnem sa. Na Bohu je založená moja spása, a od neho je moja sláva; skala mojej sily, moje útočisko je v Bohu.*“ Žalmista vyznáva, že základom jeho spasenia je len Boh. Len Hospodin je jeho skalou, na ktorej keď stojí, tak sa nepohne. Svoje vyznanie zdôrazňuje slovom „len“, tzn. „jedine“. *Len Hospodin, len Boh je skalou, základom a pevnosťou spasenia* – nikto iný, *len Hospodin*. V týchto veršoch sú prepojené slová *skala* (ako základ) a *spasenie*. Oboje, základ viery a spasenie, je možné nájsť len v jednej osobe a tou je Ježiš Kristus sám.

Toto vyznanie môžeme rovnako nájsť aj v prehlásení apoštola Petra, keď na Letnice hovorí k Izraelitom o Ježišovi Kristovi Nazaretskom: „*To je ten kameň, opovrhnutý vami staviteľmi, ktorý sa stal*

hlavou uhla (základom spasenia). A nielo v inom nikom spasenia, lebo ani nielo iného mena pod nebom, ktoré by bolo bývalo dané niekomu medzi ľuďmi, v ktorom by sme mali byť spasení.“ (Skutky 4:11-12). Len tá budova viery, ktorá je postavená na Pánovi Ježišovi Kristovi, je budovou, ktorá stojí pevne a nepohne sa.

Ako môže položiť človek do svojho života základ, ktorým je Ježiš Kristus?

Všetci ľudia sa rodia hriešni a hrešia. V Adamovi všetci ľudia zhrešili a nemajú slávy Božej (Rímskym 3:23). Vo svojich hriechoch sú stratení, a preto aj všetci potrebujú byť spasení, vyslobodení zo svojich hriechov, zachránení zo svojho hriešneho postavenia pred Bohom.

Keď hovoríme o Bohom určenom základe pre spasenie, o Ježišovi Kristovi a jeho diele, tak si potrebujeme uvedomiť, že spasenie je Božie dielo a je to dielo dokončené (Židom 10:14). Boh pre záchranu človeka teda urobil všetko potrebné skrze svojho Syna. Človek však musí pripravenú spásu osobne prijať vierou. Človek potrebuje Božiemu dielu uveriť, privlastniť si skutočnosť spasenia v Ježišovi Kristovi za svoju.

Pavol podľa prvej časti verša 1. Korintským 3:10 („... ako múdry staviteľ položil som základ...“) kladie základ spasenia pre iných – kladie základ spasenia (skalú spasenia) do života iných tým, že im zvestuje evanjelium. V rovnakom zmysle je to povedané aj vo verši 1. Korintským 1:27. Apoštol Pavol bol Bohom vyvolenou nádobou niest' evanjelium hlavne pre pohanov (pozri napr. Skutky 18:9-10; Rímskym 11:13; Galatským 2:7-8). Boh povoláva svojich služobníkov, ustanovuje ich, vyzbrojuje

a posielala zvestovať evanjelium – klásť základ spasenia, ktorým je Ježiš Kristus (pozri Skutky 1:7-8).

V druhej časti verša „...*Ale nech každý hladí, ako naň stavia.*“ (1. Korinským 3:10) už čítame, že človek tento základ spasenia vo svojom živote potrebuje mať, potrebuje ho do svojho života položiť a ďalej potom naň stavať. Je samozrejmé, že k tomu, aby ktokoľvek mohol na tento základ stavať, musí ho najprv vo svojom živote mať položený. Slovo *každý* znamená, že tak pre svoju spásu vo svojom živote musí urobiť každý jednotliviec.

Ako sme už uviedli, základom spasenia (skalou) je osoba Ježiša Krista a jeho dielo a len on je pevným základom, pevným základným kameňom budovy kresťanskej viery. Položiť do svojho života tento základ, túto základovú skalu Božej stavby spasenia, Biblia označuje aj synonymickými výrazmi: *prijat' Ježiša Krista* (Kolosenským 2:6) a *uverit' v Ježiša Krista*, ako sme o tom už písali aj v časopise *Solas* číslo 21, str. 17. V rovnakom zmysle synonymickými výrazmi s predchádzajúcimi sú aj výrazy *prijat' evanjelium* alebo *uverit' v evanjelium Ježiša Krista* tak, ako ho oznamuje Biblia, a ako ho zvestovali apoštoli Pána Ježiša Krista (pozri napr. 1. Korinským 15:1-4). Aj dnes všetky tieto výrazy pre nás znamenajú jedno a to isté: *uverit' v Ježiša Krista* – uverit', že on je ten Boží Syn, a čo a ako o ňom hovorí Božie slovo: „*Ale všetkým, ktorí ho prijali, dal právo a moc stať sa deťmi Božími, tým, ktorí veria v jeho meno*“ (Ján 1:12).

Po tom, čo sme si doteraz v skratke povedali, už rozumieme, že spasiteľná (zachraňujúca) viera je viera v Spasiteľa Ježiša Krista a jeho dielo:

„*Lebo ste milostou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil.*“ (Efezským 2:8-9).

„*Tak teda viera z počutia a počutie skrze slovo Božie.*“ (Rímskym 10:17 a 9 – pozri celú desiatu kapitolu Listu Rímskym, hlavne verše 9-17; Skutky 8:12-14). Pán Ježiš povedal (Matúš 7:24-27), že ten, kto čuje jeho slová a činí ich, je ako ten, kto postavil svoj dom na skale. Položiť do svojho života ten správny základ, ktorým je Ježiš Kristus, znamená počuť slová Pána Ježiša – slová evanjelia ukrižovaného a vzkrieseného Krista – a uverit' im.

„*Lebo keď vyznáš Pána Ježiša svojimi ústami a uveríš vo svojom srdci, že ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený.*“ (Rímskym 10:9).

Záverom pripomenieme aj tú skutočnosť, že nie všetci pre svoj život položili za základ viery Pána Ježiša Krista. Prorok Izaiáš hovorí a sa pýta: „*Ale nie všetci poslúchli evanjelium. Lebo Izaiáš hovorí: Pane, kto uveril našej zvesti?*“ (Rímskym 10:16). Nie všetci prijmu evanjelium. Nie všetci uveria tejto dobrej zvesti. Počujú, ale neuveria. Mnohí sa pohoršia (Matúš 11:6), evanjelium Ježiša Krista odmietnu a idú svojou cestou, idú podľa svojej vôle a svojich predstáv o spasení. Najčastejšie je to predstava spasenia z konania dobrých skutkov. Takto však spasený nikto byť nemôže, lebo všetky skutky nespasného, teda hriešneho človeka, *sú ako ohyzdné rúcho* (Izaiáš 64:6). Ich stavba, postavená na takomto alebo akomkoľvek inom základe, okrem toho, ktorým je Ježiš Kristus, veľmi rýchlo schádza a sa rozpadne.

„*Blahoslavení sú všetci, ktorí sa utiekajú k nemu.*“ Žalm 2:12

Drahošlav Vajda

Pokánie z mŕtvych skutkov

Preto zanechajúc počiatky učenia o Kristu nesme sa k dokonalosti a nekladme zase základu pokánia z mŕtvych skutkov a viery na Boha, učenia o umývaniach, o vzkladaní rúk, o zmŕtvychvstaní mŕtvych a o večnom súde.

Židom 6:1-2

Prvá časť tohto verša ukazuje, že ide o učenia, ktoré sú niečím, čo stojí na samom počiatku v poznávaní Krista – a nielen jeho samotného, ale aj jeho učenia. V tomto verši je to zdôraznené ešte aj tým, že týchto šesť tém je označené ako „základ“. Keď je niečo považované za základ, myslí sa tým, že toto niečo je treba urobiť najprv.

Na tomto mieste sa hovorí, že treba teda najprv porozumieť a zvládnuť týchto šesť učení ako základ svojho kresťanského života a vzťahu s Bohom, a potom – po ich zvládnutí a na nich – treba postupovať ďalej. Základom nášho kresťanského života je samozrejme Ježiš Kristus a iný základ ani nemôže byť položený, ako sme o tom písali v článku *Budova kresťanskej viery (Položenie základu)*. Šesť učení, vymenovaných v Židom 6:1-2, sa počítajú za základné učenia (doktríny) biblickej viery.

Keď tieto základné učenia do svojho života viery položíme, potom na nich ďalej stavíme – nesíme sa k dokonalosti. Keď týchto šesť učení máme za základ, môžeme povedať, že sme na počiatku nášho poznávania Krista. Okrem toho týchto šesť učení potrebujeme zvládnuť aj preto, aby sme vedeli jasne ľuďom vysvetliť a povedať, čomu veríme a komu sme uverili. Tieto verše, Židom 6:1-2,

sú samozrejme adresované už veriacim v Ježiša Krista.

Prvým z týchto učení je *pokánie z mŕtvych skutkov*. Budeme sa mu venovať v tomto článku.

Pokánie – význam slova

V novozmluvných textoch výraz „pokánie“, „činiť pokánie“ je prekladom gréckeho slova („metanoia“, resp. „metanoein“ – podľa J. B. Souček *Řecko-český slovník k NZ*, Praha 1987), ktorého základný význam je: „zmeniť myslenie“. Základným význam slova „pokánie“ nie sú city, nejaký rituál alebo niečo tomu podobné, ale rozhodnutie. V tomto potrebujeme mať jasno, aby sme neupadli do nejakých falošných a nesprávnych predstáv, ktoré sú s „pokáním“ spojené, ako plač a pod. Ľudia často s pokáním spájajú silné citové prejavy, slzy a podobne. Iným sa v spojení s robením pokánia spája predstava vykonávania zvláštnych náboženských obradov. Je však možné, že človek môže pokánie silne citovo prežívať, môže pritom niečo neobvyklého konať, ale pritom všetkom ešte nemusí urobiť pravé biblické pokánie. Prvý krok pravého biblického pokánia je: *pevné vnútorné rozhodnutie – zmena zmysľania*. Z biblických textov je samozrejme, že súčasť tohto kroku, súčasť pevného vnútorného rozhod-

nutia, je aj vyznanie svojej neprávosti, vyznanie svojich hriechov a vlastnej hriechnosti.

Ako uvádzajú biblickí učitelia, v Starom zákone slovo najčastejšie prekladané výrazom „pokánie“, „činiť pokánie“ doslova znamená „obrátiť sa“, „vrátiť sa“, „obrátiť sa späť“. Medzi významom slova „pokánie“ tak, ako ho vyjadruje Starý aj Nový zákon, je dokonalá zhoda. Novozákonné slovo vyjadruje *vnútorné rozhodnutie, vnútornú zmenu mysle* a starozákonné slovo vyjadruje *vonkajší čin obrátenia*, ktorý je vyjadrením vnútornej zmeny mysle. Nový zákon poukazuje na a zdôrazňuje vnútornú povahu pravého pokánia a Starý zákon zdôrazňuje, ako sa navonok v našom správaní a jednaní táto vnútorná zmena prejaví.

Dokonalý obraz takéhoto pravého pokánia nachádzame v podobenstve o márnotratom synovi. Rozpráva ho sám Pán Ježiš Kristus a je zapísaný v Lukášovi 15:11-32. Tu čítame o tom, ako sa márnotratný syn obrátil chrbtom k otcovi a domovu a odišiel do ďalekej krajiny, kde všetko, čo mal, premrhal. Nakoniec sa spamätal a prišiel k sebe, keď hladný sedel medzi prasatami a túžil si naplniť svoje brucho. Oľutoval to, čo urobil. Oľutoval, že opustil svojho otca. V tejto chvíli urobil rozhodnutie (verš 18): „*Vstanem a pôjdem k svojmu Otcovi a poviem mu: Otče, zhršil som proti nebu i pred tebou*“. Toto svoje rozhodnutie okamžite aj uskutočnil (verš 20): „*A vstal a prišiel k svojmu otcovi*“. Uskutočnenie rozhodnutia je druhý krok pravého biblického pokánia. Úplné a pravé biblické pokánie je: *Najprv vnútorné rozhodnutie a potom vonkajší čin uskutočnenia tohto rozhodnutia* – čin obrátenia sa späť k ot-

covi a domovu. Až oba kroky sú pravým biblickým pokáním. Prvý krok (rozhodnutie) bez druhého kroku (uskutočnenie rozhodnutia) nie je postačujúci. Len rozhodnutie v mysli bez uskutočnenia rozhodnutia nie je skutočným biblickým pokáním.

Iný sumárny pohľad na pokánie môžeme vyjadriť nasledovne: *Pod pravým biblickým pokáním rozumieme oľutovanie svojho hriešneho stavu i spáchaných hriechov, vyznanie hriechu a opustenie hriechu*. Stručne môžeme povedať, že inštrukcia Písma znie: *Hriech oľutuj, vyznaj a opusti!*

Hoci pokánie samo osebe nezachraňuje – spasení sme milosťou skrze vieru (Efezským 2:8) – nemôžeme nevidieť dôraz, aký na pokánie kladie Nový zákon. Boh nariaďuje ľuďom, aby všetci a všade činili pokánie: „*Boh teda prehliadol časy nevedomosti, ale teraz zvestuje ľuďom, všetkým všade, aby činili pokánie*“ (Skutky 17:30). Tak znie aj poslanstvo Jána Krstiteľa: „*a hovoril: Čiňte pokánie!*“ (Matúš 3:2), Ježiša Krista: „*Odvtedy začal Ježiš hlásať a hovoriť: Čiňte pokánie!*“ (Matúš 4:17) a aj apoštolov: „*A Peter im povedal: Čiňte pokánie...*“ (Skutky 2:38). Teda úvodné poslanstvo znie: „*Čiňte pokánie!*“ Všetci musia činiť pokánie, pretože všetci zhršili a nedostáva sa im Božej slávy (Rímskym 3:23).

Každý človek, ktorý sa narodil, je vo svojom prirodzenom, neznovuzrodenom, hriešnom stave obrátený chrbtom k Bohu, k svojmu Otcovi a k nebu, svojmu domovu. Každý krok, ktorý v tomto stave robí, je krokom preč od Boha a od neba. Svetlo je za ním a tma a tiene sú pred ním. Je v tme a stále kráča od svetla do tmy. Po každom kroku je o krok bližšie

hrobu, bližšie pekle, bližšie večnému zatrateniu, a aby naozaj neskončil v tejto cieľovej stanici, ktorá je na konci tejto cesty, potrebuje urobiť jeden podstatný čin. Potrebuje sa zastaviť, zmeniť svoje zmýšľanie a zmeniť smer svojho kráčania, svojho uberania sa. Potrebuje sa otočiť, obrátiť – otočiť sa čelom vzad – chrbtom k tieňom a tme a tvárou k svetlu. Toto, tento prvý čin, tento prvý pohyb hriešnika smerom k Bohu, je v Písme nazvaný pokánie.

Obrátenie: pokánie a uverenie

Čiňte pokánie a verte evanjelium!

Marek 1:15

K hlbšiemu porozumeniu pokánia si všimneme, kde sa pokánie nachádza na ceste spasenia, pretože pokánie je súčasťou tejto cesty. *Pokánie* spolu s *uverením* tvoria dva podstatné prvky *obrátenia*. Obrátenie sa skladá z odvrátenia, t.j. pokánia, a z priklonenia sa, t.j. uverenia. Ako sme už povedali v predchádzajúcom, pravé biblické pokánie je zmena v mysli a vonkajšie uskutočnenie tohto vnútorného rozhodnutia. Človek zo svojho vlastného rozhodnutia odstupuje od zlého a obracia sa (späť) k Bohu. V súvislosti s pokáním Nový zákon kladie dôraz na rozum a vôľu. Ide tu však o viac než o intelektuálnu zmenu zmýšľania. Ide o fakt, že sa obráti celá osobnosť, a tak dôjde k zmene základných postojov.

Nový zákon je v otázke pokánia a viery jednoznačný. Pravú vieru predchádza pravé pokánie. Bez opravdivého pokánia nemôže byť pravá viera. Volanie k pokániu začína hneď v úvode Nového zákona skrze Jána Krstiteľa. Jánovo volanie k pokániu bolo prípravou pre zjavenie Mesiáša Izraelu. Dokiaľ Izrael

nebol povolávaný v pokání späť k Bohu, nebol medzi nimi zjavený Mesiáš.

V evanjeliu podľa Marka čítame, že prvé posolstvo, ktoré zvestoval sám Ježiš Kristus potom, ako Ján Krstiteľ pripravil pred ním cestu, znie: „*A potom, keď bol Ján vydaný, prišiel Ježiš do Galilee kázať evanjelium kráľovstva Božieho a hovoril: Naplnil sa čas, a priblížilo sa kráľovstvo Božie. Čiňte pokánie a verte evanjelium!*“ (Marek 1:14-15). V tomto príkaze, ktorý vyšiel z pier Ježiša Krista, vidíme, že poradie pokánia a viery je také, že pokánie predchádza vieru. Posolstvo Pána Ježiša znie: najprv „*čiňte pokánie*“ a potom „*verte*“. Oba tieto kroky sú však tesne medzi sebou prepojené, spolu úzko súvisia, a preto ich aj sumárne označujeme ako obrátenie.

Podobne aj v Lukáš 24:46-47 čítame: „*A povedal im: Tak je napísané, a tak musel Kristus trpieť a vstať z mŕtvych tretieho dňa, a musí byť kázané v jeho mene pokánie a odpustenie hriechov medzi všetkými národmi počnúc od Jeruzalema*“. Aj tu je najprv pokánie.

Keď Pavel v Skutkoch 20:20-21 hovorí so staršími zboru v Efeze, pripomína im: „*ako som nezadržal ničoho užitočného u seba, aby som vám toho nebol zvestoval a učil vás verejne i po domoch svedčiac pevne Židom i Grékom o obrátení mysle k Bohu, o pokání, a o viere v nášho Pána Ježiša Krista*“. Aj tu je to poradie: najprv pokánie a potom viera.

V celom Novom zákone je jednoznačne pokánie prvou odpoveďou na evanjelium. Miesto, na ktorom stojí pokánie a dôraz, ktorý Písmo kladie na pokánie, sú jednoznačné, a teda pokánie sa nedá ničím nahradiť, ani preskočiť, ani vynechať. Viera bez takéhoto pravého poká-

nia je len prázdne vyznanie. Evanjelium v znení „Stačí, keď uveríš“ je zjednodušené, oklieštené, neúplné evanjelium. Posolstvo Ježiša Krista a jeho apoštolov znie: „Čiň pokánie a ver“. Vynechávať pokánie z posolstva pre hriešnikov je zavádzanie hriešnikov a nesprávne zvesťovanie cesty spasenia.

Pokánie z mŕtvych skutkov

Tento článok sme začali citátom zo Židom 6:1-2 kde je pokánie popísané ako „pokánie z mŕtvych skutkov“. V už citovanom mieste Skutky 20:21 je pokánie popísané ako „pokánie k Bohu“ (v Roháčkovom preklade: „o obrátení mysle k Bohu“). Rozumieme tým toľko, že v akte pokánia sa odvraciamy od našich vlastných mŕtvych skutkov a obraciame sa k Bohu, aby sme počuli a uposlúchli jeho príkazy, aby sme sa podriadili jeho vedeniu.

Výraz „mŕtve skutky“ zahrňuje všetky činy a činnosti človeka, ktoré nie sú založené na pokání a viere. Zahrňuje i všetky náboženské činy a činnosti ľudí považujúcich sa za veriacich kresťanov, pokiaľ nie sú založené na pokání a viere. Patrí sem aj všetka snaha prísť k Bohu vlastnou cestou a vlastnou silou. Snaha zaslúžiť si spasenie svojimi skutkami. V tomto zmysle volá Izaiáš: „*Lebo sme všetci ako nečistí, a všetky naše spravodlivosti sú ako ohyzdné rúcho; vädname všetci ako lístie a padáme, a naše ne-*

právosti nás preč odnášajú ako vietor“ (Izaiáš 64:6). Nie je tu žiaden náznak toho, že by sa jednalo o otvorené hriechy alebo špatnosti. Ani tie činy, ktoré sú robené v mene náboženstva a mravnosti, ak nie sú založené na pravom biblickom pokání a viere, nie sú Bohom prijateľné. Dobročinnosť, modlitby, navštevovanie zhromaždenia a všetky náboženské úkony a obrady, ak nie sú založené na pokání a viere, sú len „mŕtve skutky“ a „ohydné rúcho“.

„*Neodkladá Pán váhajúc so zaslúbením, ako ho niektorí majú za takého, ktorý váha a odkladá, ale zhovieva vzhľadom na nás, pretože nechce, aby niektorí zahynuli, ale aby všetci prišli k pokániu“* (2. Petrov 3:9).

Z Božieho slova vieme, že Svätý Duch usviedča všetkých ľudí o ich hriešnosti (Ján 16:8): „*A keď on príde, bude usvedčovať svet o hriechu, o spravodlivosti a o súde“*. Každý jeden človek je preto pred Bohom zodpovedný za to, či na toto usvedčanie bude alebo nebude reagovať pokáním. Ten, kto sa nechá priviesť k pokániu, bude privedený k spasiteľnej viere a k večnému životu. Ten, kto sa vzoprie, bude ponechaný, aby pokračoval na svojej ceste do večného zahynutia, do večného odlúčenia od Boha.

„*...ak nebudete činiť pokánie, všetci podobne zahyniete“* (Lukáš 13:3).

Drahoslav Vajda

Hospodin je mojou skalou a mojím hradom, mojím vysloboditeľom, mojím silným Bohom, mojím bralom, ku ktorému sa utiekam, mojím štítom a rohom môjho spasenia, mojou vysokou pevnosťou.

Žalm 18:3

Gary Inrig:

Božia ruka siaha ďalej

výklad knihy sudcov

(Vyšlo vo vydavateľstve MSEJK, Bratislava 2013)

Od čias sudcov nás delí tisícročná priepasť. Moderné technológie túto vzdialenosť ešte zväčšujú a sami seba sa pýtame, či nájdeme v tom období niečo, čo má pre nás význam. Keď sa na to však pozrieme lepšie, táto priepasť sa čoraz väčší zmenšuje. Vidíme, ako sa boží ľud zamiešal do smrteľného konfliktu s duchovným poznaním a hriechom tej doby, s morálnym relativizmom, sexuálnou „slobodou“ a náboženskou anarchiou. Ich mottom bolo: „Každý robil to, čo bolo správne v jeho očiach.“ V Knihe sudcov vidíme následky takejto spôsobu života.

Ako nadpis knihy by sme mohli zvoliť slová apoštola Pavla: „*A toto stalo sa (výstražným) príkladom pre nás, aby sme neboli žiadostiví zlého, ako aj oni boli; ani nebudte modloslužobníkmi, ako niektorí z nich, ako je napísané: Posadil sa ľud, aby jedol a pil, a vstali, aby sa zabávali; ani nesmilnime, ako niektorí z nich smilnili, a padlo ich za deň dvadsaťtisíc; ani nepokúšajme Pána, ako (Ho) niektorí z nich pokúšali, a zahynuli od hadov; Ani nereptajte, ako niektorí z nich reptali, a zahynuli od zhubcu. Toto sa im prihodilo ako príklad, a nám, ktorých zastihol koniec sveta, je to napísané na výstrahu. A tak, kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol. Pokušenie, ktoré vás*

zachvátilo, je len ľudské, ale Boh je verný, On nedopustí pokúšať vás nad možnosť, ale s pokušením spôsobí aj vyslobodenie, aby ste mohli znieť.“ (1. Korintským 10:6-13).

Jedným z cieľov Knihy sudcov je ukázať nám nebezpečenstvo hriechu. Nezáleží na tom, koľko a čo sme v minulosti urobili pre Boha, ak na Neho už nehľadíme, padneme do hriechu. Každý veriaci má „nohy z hliny“, a keď sa pokúsi bez merania hodnôt ustáť na vlastných nohách v akejkoľvek spoločnosti, jeho pevnosť sa čoskoro zlomí a on zlyhá. To sa môžeme učiť z príbehov Gideona, Jefteho aj Samsona. „*A tak teda ten, kto sa domnieva, že stojí, nech hľadá aby nepadol.*“ (1. Korintským 10:12).

Aj pre Knihu sudcov platí: „*Všetko, čo je tam prv napísané, je napísané na naše poučenie, aby sme skrze trpezlivosť a skrze potešenie písem mali nádej.*“ (Rímskym 15:4). Tak, ako v nej čítame o silných mužoch, ktorí sa svojou tvrdohlavosťou a sebadôverou stali slabými, rovnako čítame aj o slabých mužoch, ktorí sa skrze vieru založenú v Boha a Jeho dielo stali silnými. Práve táto kniha opisuje pretrvávajúcu silu Svätého Ducha v živote starozákonných Božích sluhov. Vidíme, ako Boh dáva slabým mužom pevné srdce. Z toho môžeme

získať úžasnú istotu, že Svätý Duch v nás dnes môže vykonať ešte väčšie veci, ako tomu bolo v prípade starozákonných veriacich. Slúžime ukrižovanému a vzkriesenému Spasiteľovi. Žijeme vďaka sile Jeho Ducha prebývajúceho v nás. Úplné a neomylné Božie Slovo patrí nám. Máme neporovnateľne bohatšie „zásoby“ ako sudcovia.

Apoštol Pavol bol človek, ktorý so svojimi duchovnými znalosťami stál vysoko nad davom veriacich. Pán videl, že pre Pavla to znamenalo určité nebezpečenstvo. Aby ho vopred ochránil pred sebedovolením a samolúbosťou, uvalil naňho telesné utrpenie, len aby si osvojil pravdu duchovného života: „*Lebo keď som slabý, vtedy som mocný.*“ (2. Korintským 12:10). Božia moc nám nevezme naše slabosti, ale preformuje ich. Potom človek s plachým srdcom a hlinenými nohami dostane železné srdce, aby mohol slúžiť svojmu Bohu.

Hudson Taylor vyjadril to, čo ho Boh naučil o živote vo viere takto:

„Korene takmer každého hriechu a slabosti môžeme nájsť v nedostatku viery. Ako inak by sme mohli získať pomoc, než tak, že vzhliadame k Nemu a vidíme Jeho vernosť. Človek, ktorý ráta s Božou vernosťou nebude hlupák, ani lajdák, ale bude pripravený na každú skúšku. Kto ráta s Božou vernosťou, ten

sa smelo podriaďuje, navzdory všetkým prekážkam. Abrahám rátal s Božou vernosťou, preto bol pripravený obetovať Izáka, „*rozumejúc tak, že Boh je mocný aj z mŕtvych vzkriesiť, odkiaľ si ho aj odniesol v podobenstve.*“ (Židom 11:19; podľa Roháčka). Aj Mojžiš rátal s Božou vernosťou a vyviedol Izrael do púšte. „*A čo mám ešte hovoriť? Lebo mi nebude stačiť čas, aby som rozprával o Gideonovi, Barákovi, Samsonovi, Jeftovi, Dávidovi, Samuelovi, a o prorokoch, ktorí vierou zdolali kráľovstvá, robili spravodlivosť, dosiahli zaslúbenia... vymanili sa od slabosti, stali sa junákmi v boji, ustúpili prinútili tábory cudzozemcov.*“ (Židom 11:32-34).

Aj satan má svoje vierovyznanie: „Pochybuj o Božej vernosti. Skutočne to povedal Boh? Nevidíš Jeho prikázania nesprávne? On to zrejme tak nemyslel! Nepreháňaj to trochu? Veci berieš príliš doslovne!? Diabol argumentuje húževnato a úspešne, len aby zmaril dôveru veriacich zasiatú v Boha a ich úplné posvätenie. Množstvo veriacich vidí ťažkosti vo svetle vlastných možností a zlyháva. Množstvo veľkých Božích bojovníkov boli slabí muži, ktorí pre Boha dokázali uskutočniť veľké veci, lebo verili, že Boh je s nimi.“

Výstižnejšie snád' posolstvo Knihy sudcov ani nemožno zhrnúť.

Úryvok z menovanej knihy, str. 306-309. Publikované s láskavým súhlasom vydavateľa.

Keď volajú, Hospodin počuje a vytrhne ich zo všetkých ich úzkostí. Hospodin je blízky tým, ktorí sú skrúšeneho srdca, a tých, ktorí sú zdrteneho ducha, zachráni.

Žalm 34:18-19

Barnabáš

*(Svedectvo z publikácie Olga Jedináková: Svedectvo tejto doby, str.11-14.
Prevzaté s láskavým súhlasom autorky.)*

A Jozef, ktorému dali apoštolovia prímene Barnabáš, čo je v preklade: Syn potešenia, Levita, rodom z Cypru, majúc pole predal ho a doniesol peniaze a položil k nohám apoštolov.

Skutky 4:36-37

Toto je prvá informácia o Barnabášovi. Potom sa o ňom dozvedáme, že bol dobrý muž, plný Ducha Svätého a viery (Skutky 11:24). Išiel za Pavlom do Tarzu a neskôr boli oddelení Svätým Duchom k spoločnej službe (Skutky 13:2). Niesli evanjelium a učili Božím pravdám na Cypre, v Ikónii, Lystre a Derbe. Ako vyslanci kresťanov z pohanov predniesli v Jeruzaleme problém obriezky.

V Skutkoch apoštolov v 15. kapitole sa dočítame, že sa rozdelili, pretože Barnabáš chcel so sebou zobrať Jána Marka a Pavol nie. O Barnabášovi sa v ďalších textoch Nového zákona nedozvieme už nič, ale o Jánovi Markovi áno – Vezmi Marka a prived' ho so sebou, pretože mi bude užitočný v službe (2. Timoteovi 4:11), povedal apoštol Pavel.

Barnabáš odovzdal Pavlovi to, čo mal. Splnil poslanie u Pavla a potom uvoľnil miesto Sílasovi. Pavlovo miesto pri Barnabášovi zaujal Ján Marek. I tomu odovzdal to, čo mal. Barnabáš dostal od Boha dary, ktoré nepremárnil, ale zužitkoval pri iných. Vedel položiť základy Božích právd do srdca človeka, vedel učiť a pripraviť pracovníka k službe na Božom diele. Vzniknutý spor síce rozdelil Barnabáša a Pavla, ale Boh mal pre každého z nich jeho vlastnú cestu.

Keď premýšľam nad svojím životom, vidím, že aj pri mne stáli mnohí ľudia a ovplyvnili moje myslenie a konanie, pomohli mi začleniť sa do kolektívu, učili ma rozumieť Božiemu Slovu. Bolo ich veľa. Prostredníctvom nich ma Boh vychovával. Potreboval ich, aby ma naučil všetko k práci, na ktorú ma vyvolil a pre službu, v ktorej som mala pracovať. Všetko bolo v Božej rézii. Každá zmena v mojom živote bola len prestupnou stanicou k novým situáciám. Boh ma postavil tam, kde mohol využiť to, čo do mňa vložil.

Keď som prijala Pána Ježiša za svojho osobného Spasiteľa a Pána, bývala som s dievčinou, ktorá bola úplne iná ako ja. Bola odo mňa o desať dní staršia, bola spoločenská, usmievavá, otvorená, ochotná pomôcť. Ľudia ju mali radi a deti ju milovali. Keby bolo v miestnosti desať detí a ona mala desať rúk, tak by sa jej všetky držali. Ja som bola naopak uzavretá, ustráchaná, ľudia sa ma báli a deti sa na mňa pozerali z diaľky. Veľa mojich problémov pramenilo z komplexov menejcennosti. Bola som samotár, najradšej doma v kútiku so svojou knihou. Rozhovor so mnou bol ťažký, lebo som odpovedala holými vetami – áno, nie, dobre, ďakujem. Keď som poznala ľudí, tak som toho vedela povedať aj viac.

Keby nebolo tejto usmievavej Majky, sedím doma a čítam. Ona však chcela ísť na návštevu a zobrala so sebou aj mňa. Ako by to bolo, keby prišla sama? Čo by povedali? Tak som išla s ňou, aby nemusela nič vysvetľovať. Bola to ona, cez ktorú ma Boh uviedol do spoločnosti. Síce vždy to dopadlo tak, že ona nemala problémy, ale ja áno. Našťastie sa vždy našiel niekto, kto sa obetoval a hovoril so mnou. Veľakrát viac hovoril a ja som len počúvala. Aj by som sa niečo bola opýtala, ale bála som sa, že poviem hlúposť. Tak som radšej mlčala a počúvala. Malo to však aj svoje pozitíva. Keď som sa s tou osobou stretla druhýkrát, už to bolo z mojej strany lepšie. Postupne som sa učila vidieť aj potreby iných, nie len svoje nedostatky a strach.

Videla som neumytý riad v kuchyni, ale neodvážila som sa postaviť k drezu a umyť ho. Pritom doma som to robila. Majka tento problém nemala. Keď bolo treba, tak sa postavila k práci. Jej uvoľnené správanie postupne roztápalo aj mňa. Bola pre mňa príkladom, ktorý som mohla nasledovať.

V tom čase, ako mladá kresťanka som potrebovala aj inú pomoc. Nepoznala som Božie Slovo, nepoznala som súvislosti medzi jednotlivými dejmi, spojenia medzi Starým a Novým zákonom. Mnohé texty boli pre mňa úplne nezrozumiteľné. Keď som čítala Mojžišove knihy, úplne som sa stratila v menách, rokoch, príkazoch, obradoch, obetiach. To, čo bolo vtedy pre mňa nezrozumiteľné, teraz mám rada a teším sa na čítanie týchto textov Starého zákona.

Boh našiel spôsob, ako mi aj v tomto pomôcť. Sídlo spoločnosti, v ktorej som pracovala, bolo v Starom Meste. Asi

desať minút chôdze odo mňa pracovala kresťanka, ktorá zase veľmi dobre poznala Božie Slovo. Stretávali sme sa počas obedňajšej prestávky. Nešli sme sa naobedovať, ale stretli sme sa v meste a hovorili o Božom Slove a modlili sa. Keď sme nedokončili tému a museli sme sa vrátiť do práce, tak sme sa stretli po práci a išli k nej domov. Mali sme pre seba celý večer. Boli to chvíle, keď som sa učila poznávať Božie Slovo a modliť sa za svoje problémy.

Obe, Majka aj Oľga, stáli pri mne a využili svoje dary od Boha v môj prospech. Boh ma pri nich naučil to, čo som sa od nich mohla naučiť a posunul ma ďalej. To, čo som s nimi prežila, je hlboko vryté do môjho srdca a som za to vďačná. Postupne aj mňa postavil Boh do tej úlohy, že som mohla dať iným to, čo som zase ja dostala od Neho.

Spoločné bývanie s Majkou bolo pre nás veľkou školou. Učili sme sa jedna od druhej a naučili sme sa aj jedna druhej pomáhať. Ja som mala kolektív spolupracovníkov, s ktorými som si rozumela, ktorí ma brali takú, aká som. Nebolo to vždy jednoduché, ale dalo sa to zvládnuť. Naopak Majka mala kolektív, kde sa ohováralo, podrážali sa nohy, bola tam neúprimnosť a ponižovanie. Chodila z práce veľmi unavená a niekedy aj nešťastná. Keď som prišla domov a na jej tvári bol smútok, hneď som vedela, že sa v práci zase stalo niečo nepríjemné. Vedela som, že bude treba všetko si to vypočúť a potom jej z toho stavu pomôcť a potešiť ju. Zvládala som to, keď som bola plná Kristovej lásky a darilo sa mi v práci. Ale keď som aj ja mala toho v práci dost' a tešila som sa, že si doma vydýchnem a videla som smutnú tvár,

nebolo vo mne veľa ochoty pomáhať. Nevedela som pochopiť, že ona, ktorá pozná Pána Ježiša dlhšie ako ja, čaká na mňa, potom to všetko povie mne a očakáva, že jej pomôžem. Hnevalo ma to, ale vždy som sa postavila vedľa nej a celý problém sme si rozpovedali a modlili sa. Pán Ježiš vždy pomohol. Rozhovor mi pomohol pochopiť, čo sa stalo v práci, aby som sa vedela za Majku modliť. Ten, kto ju povzbudil a potešil, bol Pán Ježiš.

Pán Ježiš vyučuje vždy prakticky. Aj tu som dostala lekciiu. „Či to, čo máš a vieš, som ti nedal ja?“ spýtal sa ma Pán Ježiš. „Keby som ti nedal lásku, porozumenie, trpezlivosť, či by si jej vedela pomôcť? Nie som to ja, kto vypočuje tvoje modlitby

a naplní tvoje prosby?“ Zahanbila som sa. Dostala som dary od Boha, ale využívala som ich iba pre seba a nechcela som sa s nimi deliť. Bola som síce ustráchaná, nepoznala som Božie Slovo, ale Boh mi dal lásku k modlitbe. Moje modlitby vypočul a pomáhal tým, za ktorých som sa modlila. Moje modlitby urobili pre nich cestu k Bohu. Majka to vedela, a preto na mňa čakala. Keď som toto pochopila a prijala svoju úlohu, bolo dobre aj mne aj jej. Boh ma takto chcel naučiť používať Jeho dary pre iných.

Nech každý z nás využije dary, ktoré dostal a prijme svoje miesto v Božom diele.

Oľga Jedináková

Solas č. 23, 7. ročník, leto 2014

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7.
IČO: 42064619. Je evidovaný ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka.

Je nepredajný. Odberateľom ho zasielame bezplatne.
Číslo 23 vyšlo 22. mája 2014 v náklade: 2 660 výtlačkov.

Tlač: Alfa print, s.r.o. Martin, www.alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posielat' na účty:

Z územia Slovenska a zo zahraničia: VÚB Žilina, číslo účtu:

SK08 0200 0000 0024 8691 6455;

SWIFT: SUBASKBX; VÚB, Mlynské nivy 1, SK 829 90 Bratislava 25, Slovakia.

Z Českej republiky: Poštovní spořitelna, číslo účtu: 247761864/0300

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda

Adresa redakcie: Redakcia *Solas*, P.O.Box 76, 010 07 Žilina 7

tel.: 0948 444 155

e-mail: redakcia.solas@solas.sk

www.solas.sk; blog.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

**Blahoslavení sú všetci, ktorí sa
utiekajú k nemu.**

Žalm 2:12

Jedine Bohu patří sláva

Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj vašim časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.

www.solas.sk